

Kriminalstatistik

brå

 Sveriges officiella statistik

2021

Handlagda brottsmisstankar

Slutlig statistik

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som PDF på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn: nbn: se: bra-1028

© Brottsförebyggande rådet 2022
Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Huvudresultat för 2021	5
Inledning.....	7
En totalbild av de handlagda brottsmisstankarna.....	7
Tolkning av statistiken.....	8
Begrepp och definitioner	10
Resultat.....	11
Samtliga handlagda brottsmisstankar.....	11
Handlagda brottsmisstankar efter typ av brott.....	21
Handlagda brottsmisstankar efter ålder	55
Regionala resultat	59
Beskrivning av statistiken	64
Statistikens ändamål.....	64
Statistikens innehåll.....	64
Insamling och bearbetning.....	67
Jämförbarhet över tid	68

Sammanfattning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar omfattar samtliga brottsmisstankar som registrerats av polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet och som handlagts under referensåret. I statistiken ingår brottsmisstankar som uppnått misstankegraden skäligen misstänkt och som gäller personer som är straffmyndiga.

Statistikens syfte är att redovisa nivå och struktur för handlagda brottsmisstankar över tid, liksom mått på de handlagda brottsmisstankar som leder till lagföring. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under referensperioden. Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av handläggningen av brottsmisstankarna inom rättsväsendet, som kan användas för insyn i, granskning av och uppföljning av de brottsutredande myndigheternas verksamheter samt som underlag för utredningsverksamhet och forskning.

Tolkningen av statistiken mot bakgrund av den rådande pandemin

Pandemins konsekvenser för det svenska samhället blev påtagliga en dryg vecka in i mars 2020, och fortsatte att prägla samhället under 2021, med regler och rekommendationer om social distansering, vilket ledde till minskad rörelse och aktivitet i samhället. Situationen har också haft en inverkan på de brottsutredande myndigheternas verksamhet. Från Polismyndigheten rapporterades det att, bland annat inställda utbildningar och ett minskat tryck på viss verksamhet frigjorde resurser som tillfälligt styrdes om till yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg och till arbete med att utreda brott. Ett annat exempel på resursomläggning inom polisen rör gränskontrollverksamheten, där ett minskat resande gjorde att resurser tillfälligt styrdes om till att utreda brott. Även från Åklagarmyndigheten rapporterades det om att utbildningar och tjänsteresor ställdes in, men även att huvudförhandlingar i domstolar initialt sköts fram, vilket bidrog till att åklagare i högre utsträckning arbetade med att utreda äldre ärenden.¹

I tolkningen av statistiken över handlagda brottsmisstankar 2021 som presenteras här bör ovanstående tillfälliga förändringar i den brottsutredande verksamheten beaktas när jämförelser med 2020 görs i redovisningen.

---

¹ Se rapporten [Pandemins inverkan på flödet i rättskedjan \(2021:4\)](#)

Huvudresultat för 2021

Samtliga handlagda brottsmisstankar

- År 2021 handlades 584 118 brottsmisstankar, vilket var minskning med 36 105 brottsmisstankar (-6 %) jämfört med 2020.
- Jämfört med 2020 minskade antalet handlagda brottsmisstankar inom samtliga brottskategorier. De största minskningarna märks för brottsmisstankar om trafikbrott (-12 %) och skadegörelsebrott (-11 %).
- De handlagda brottsmisstankarna både mot kvinnor och mot män var färre 2021 (-7 % respektive -6 %) jämfört med 2020.
- Jämfört med 2012 har antalet handlagda brottsmisstankar ökat med 8 procent. Brottsmisstankar mot kvinnor har ökat med 23 procent och brottsmisstankar mot män har ökat med 5 procent.

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar

- År 2021 förundersökningsbegränsades 79 109 (14 %) av alla brottsmisstankar. Det var en ökning med 5 012 brottsmisstankar (+7 %) jämfört med 2020.
- Av de förundersökningsbegränsade brottsmisstankarna var den största brottskategorierna bedrägerier och narkotikabrott, som stod för vardera för 21 procent av samtliga förundersökningsbegränsade brottsmisstankar 2021.
- Antalet brottsmisstankar som förundersökningsbegränsas har ökat med 132 procent jämfört med 2012. Utvecklingen ska ses mot bakgrund av att polisen den 1 januari 2013 fick nya befogenheter att i vissa fall fatta beslut om förundersökningsbegränsning.²

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut

- År 2021 ledde 213 326 brottsmisstankar till ett lagföringsbeslut. Det var 23 212 färre (-10 %) än 2020.
- För brottsmisstankar mot kvinnor minskade antalet med 11 procent jämfört med 2020, och även för brottsmisstankar mot män minskade antalet, med 10 procent.
- Antalet brottsmisstankar som resulterade i lagföringsbeslut 2021 minskade mest för brottsmisstankar om bedrägeribrott (-22 %) och trafikbrott (-14 %), medan brottsmisstankar om brott mot person ökade, med 3 procent jämfört med 2020.

---

² För mer information, se *Utvecklingen av förundersökningsbegränsning 2006–2014* (Brå, 2015).

- Jämfört med 2012 har antalet brottsmisstankar som resulterat i ett lagföringsbeslut minskat med 15 procent, samtidigt som det totala antalet brottsmisstankar har ökat.
- Jämfört med 2012 har andelen lagföringsbeslut minskat för samtliga brottskategorier. Mest har andelen minskat för narkotikabrott, med 15 procentenheter jämfört med 2012.

Inledning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar är en reviderad statistikprodukt som lanserades av Brå 2017. Statistiken över handlagda brottsmisstankar ersätter den tidigare statistiken över brottsdeltaganden, som utgjorde en del av den tidigare statistiken över misstänkta personer. Syftet med den nya produkten är att översiktligt beskriva handläggningen av brottsmisstankar i rättsväsendet. I framtagandet av den reviderade statistiken har målet varit att, jämfört med den tidigare statistiken över brottsdeltaganden, förbättra relevansen och tillförlitligheten samt öka sammanvändbarheten med annan brottsstatistik. För mer information om revideringen, se bilagan Ny statistik över handlagda brottsmisstankar i Kvalitetsdeklarationen för handlagda brottsmisstankar.

En totalbild av de handlagda brottsmisstankarna

Statistiken över handlagda brottsmisstankar ger en översiktlig bild av handläggningen av brottsmisstankar hos de brottsutredande myndigheterna. En brottsmisstanke registreras vid misstanke om att en person deltagit i en brottslig gärning. I statistiken redovisas de brottsmisstankar där misstankegraden som lägst är skäligen misstänkt och åldern på den misstänkta personen som lägst är 15 år. Att en brottsmisstanke handlagts betyder att den utredande myndigheten avslutat handläggningen genom ett lagföringsbeslut³, ett beslut om förundersökningsbegränsning eller ett övrigt beslut som avslutat handläggningen. Statistiken grundar sig på uppgifter från Polismyndighetens, Åklagarmyndighetens och andra brottsutredande myndigheters ärendehanteringssystem.

De handlagda brottsmisstankarna redovisas efter vilken typ av handlägningsbeslut som fattats, vilken kategori av brott brottsmisstanken gäller och i vilken region brottsmisstanken handlagts samt kön och ålder på personen som brottsmisstanken gällde.

I sammanställningen redovisas brotten indelat efter de övergripande brottskategorierna brott mot person (3–7 kap. brottsbalken [BrB]), stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB), bedrägeribrott (9 kap. BrB), skadegörelse (12 kap. BrB), narkotikabrott och trafikbrott samt efter ett urval av enskilda brottstyper inom dessa kategorier. Redovisningen baseras på de brottskoder som registreras av polis och andra brottsutredande myndigheter. I huvudsak

---

³ Med lagföringsbeslut menas åklagares beslut att väcka åtal, att utfärda strafföreläggande eller att meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning.

följer brottskoderna den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall förekommer information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet. Det gäller till exempel redovisningen av brottsmisstankar gällande misshandelsbrott, som bland annat inkluderar information om den utsatta personens ålder och kön. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

Statistiken redovisar nivån och utvecklingen för samtliga brottsmisstankar som de brottsutredande myndigheterna har handlagt under redovisningsåret. Bakom brottsmisstankarna kan det finnas en eller flera misstänkta personer. För en sammanställning av antalet personer som misstänkts för brott, hänvisas till produkten misstänkta personer.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över handlagda brottsmisstankar, tänk på följande:

- Statistiken redovisar samtliga handlagda brottsmisstankar, det vill säga samtliga fall då en gärningsperson kunnat identifieras och bedömts vara skäligen misstänkt för brott av de brottsutredande myndigheterna. Statistiken omfattar endast de brottsmisstankar där ett beslut fattats under året som avslutar handläggningen av brottsmisstanken.
- En person kan vara misstänkt för flera brott under ett år, likaså kan flera personer var misstänkta för samma brott. I statistiken över brottsmisstankar räknas varje unik koppling mellan ett brott och en skäligen misstänkt person. För statistik över antalet skäligen misstänkta personer, se Brås statistik över misstänkta personer, och för statistik över antalet handlagda brott med minst en misstänkt person, se statistiken över handlagda brott.
- För att en person ska kunna identifieras och misstänkas för brott av en utredande myndighet krävs ytterst att brottet upptäcks och anmäls. Upptäcktsrisken varierar beroende på brottstyp, och därmed varierar även andelen brott för vilka det finns en skäligen misstänkt person och en brottsmisstanke. Exempelvis är brottskategorin brott mot person en sådan kategori där det, i högre grad än vid andra brott, förekommer en misstänkt person, vilket skapar fler brottsmisstankar i denna kategori än i andra.
- Upptäcktsrisken, liksom polisens och åklagarnas prioriteringar och arbetsätt, kan variera mellan olika grupper av gärningspersoner, till exempel mellan ungdomar och vuxna, och över tid. Det kan påverka fördelningen av antalet brottsmisstankar efter olika variabler såsom

kön och ålder.

- Förutsättningarna för att lagföra brott skiljer sig åt mellan olika brottstyper. Skillnader i andelen lagföringsbeslut mellan olika grupper, såsom unga respektive vuxna, eller kvinnor respektive män, kan därför bero på skillnader i de olika gruppernas underliggande brottsstrukturer.
- Ibland förekommer så kallade stora ärenden, det vill säga ärenden med många registrerade brott, som medför många brottsmisstankar. Det kan ge extremvärden som påverkar utvecklingen av antalet brottsmisstankar, och som också kan påverka andelarna av olika beslut för specifika år, regioner och brottstyper. För mer information om ärenden med många brottsmisstankar, se avsnittet Jämförbarhet över tid i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brottsmisstankar används i huvudsak följande begrepp:

- **Brottsmisstanke:** En misstanke om en persons deltagande i en brottslig gärning. Om en person är misstänkt för flera brott upprättas en brottsmisstanke för varje brott som personen är misstänkt för. Om flera personer är misstänkta för samma brott, upprättas en brottsmisstanke för varje misstänkt person. Till exempel: om tre personer är misstänkta för två brott ger det sex brottsmisstankar.
- **Handlagda brottsmisstankar:** Brottsmisstankar där den utredande myndigheten fattat beslutet att avsluta brottsutredningen eller att inte inleda någon brottsutredning. Besluten indelas i kategorierna lagföringsbeslut, beslut om förundersökningsbegränsning och övriga beslut.
- **Lagföringsbeslut:** Avser de beslut där en åklagare väckt åtal, utfärdat strafföreläggande eller meddelat åtalsunderlåtelse eller straffvarning. I denna redovisning ingår däremot inte ordningsbotsföreläggande eller utfärdande av företagsbot.
- **Förundersökningsbegränsning:** Beslut om att inte inleda en förundersökning eller att lägga ned pågående förundersökning avseende ett brott. Orsaken är ofta att en person är misstänkt för flera brott, och att polis eller åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet med möjligheten till förundersökningsbegränsning är att skapa förutsättningar för att använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.
- **Övriga beslut:** Beslut som avslutar handläggningen av en brottsmisstanke, utan att vara ett lagföringsbeslut eller beslut om förundersökningsbegränsning. Skälet för ett sådant beslut kan exempelvis vara att den misstänkta personen avlidit, att brottet är preskriberat eller att tillräckliga bevis saknas. För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet Beskrivning av statistiken.

Resultat

Detta kapitel omfattar huvudresultaten för statistiken över handlagda brottsmisstankar 2021.⁴ Här redovisas nivån över handlagda brottsmisstankar för 2021, liksom utvecklingen under de senaste tio åren. Statistiken redovisas efter typ av beslut som avslutar handläggningen, efter brottskategori och ett urval brottstyper samt efter den misstänkta personens ålder och kön. Vid presentationen av resultatet för olika brottstyper redovisas även utvecklingen av andelen brottsmisstankar som lett till ett lagföringsbeslut av åklagare. Sist redovisas regionala resultat. För fler och mer detaljerade resultat, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se. Resultaten för de handlagda brottsmisstankarna kommenteras kortfattat mot bakgrund av pandemin och dess följder, men det görs här ingen fördjupad analys av vilka effekter pandemin kan ha haft på myndigheternas handläggning av brott och på antalet handlagda brottsmisstankar.

Samtliga handlagda brottsmisstankar

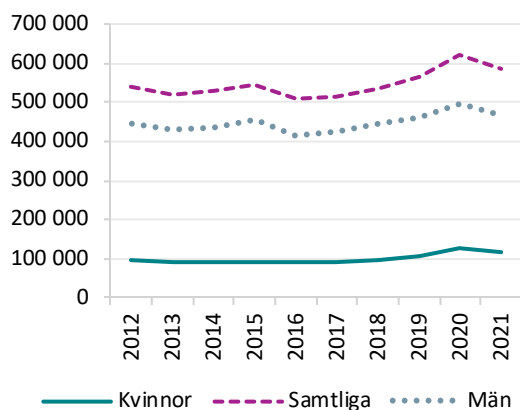
År 2021 handlades 584 118 brottsmisstankar. Jämfört med året innan var det en minskning med 36 105 brottsmisstankar (-6 %) och jämfört med 2012 var det en ökning med 43 979 brottsmisstankar (+8 %). Antalet brottsmisstankar mot kvinnor var 7 procent lägre 2021 än 2020 och antalet brottsmisstankar mot män hade minskat med 6 procent. Jämfört med 2012 hade antalet brottsmisstankar ökat med 23 procent för kvinnor och 5 procent för män.

Minskningen jämfört med 2020, ska ses mot att det 2020 var en högre nivå av handlagda brottsmisstankar, vilken har kopplats samman med ett minskat inflöde av anmälda brott i och med pandemin, i kombination med att polisens utredningsresurser ökade under pandemin. Bland annat ställdes en stor del av personalutbildningarna in och vissa arbetsuppgifter såsom kommenderingar vid evenemang och statsbesök minskade. Totalt sett gav detta polisen utrymme för annat arbete, såsom att utreda brott. Den högre nivån av handlagda brottsmisstankar för 2020 kan ses för de flesta brottskategorier och brottstyper i den här redovisningen.

---

⁴ Från och med 2021 redovisas exakta sifferuppgifter i text och tabeller som absoluta tal, i stället för som tidigare avrundat till tre informationsgivande siffror. Procenttal i text och tabeller är dock fortsatt avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar och uppgifterna som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 1. Antal handlagda brottsmisstankar, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 1. Antal brottsmisstankar 2021 och förändring jämfört med 2020

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	584 118	-36 105	-6
Kvinnor	116 647	-8 333	-7
Män	466 779	-27 689	-6

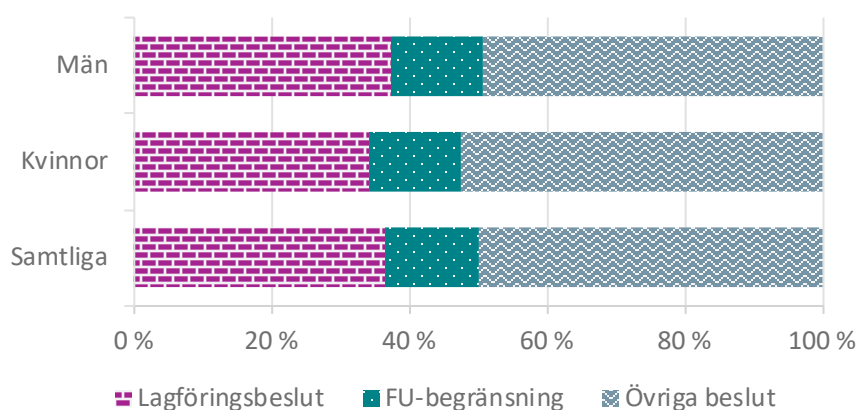
Handlagda brottsmisstankar efter beslutstyp

I statistiken redovisas brottsmisstankarna efter de beslut som avslutat handläggningen, vilket kan ses som ett utflöde från den brottsutredande processen. Besluten indelas i tre övergripande grupper: lagföringsbeslut, beslut om förundersökningsbegränsning och övriga beslut. I gruppen övriga beslut ingår främst olika beslut som innebär att utredningen av brottsmisstankarna läggs ned. Vilka beslut som kan fattas för en brottsmisstanke påverkas av en rad externa och interna faktorer, exempelvis det underliggande brottets allvarlighetsgrad, ärendets komplexitet, den bevisning som finns och de brottsutredande myndigheternas tillgängliga resurser och prioriteringar. Förutsättningarna för att utreda och lagföra brottsmisstankar skiljer sig därmed åt mellan olika typer av brott, vilket ger utslag i form av variationer i statistiken. Andelen brott med lagföringsbeslut är exempelvis större vid spanings- och ingripandebrott än vid andra brottstyper, eftersom det vid dessa brott oftast finns gärningspersoner som tagits på bar gärning och god teknisk bevisning. Beslut om förundersökningsbegränsning, som används för att frigöra resurser till utredningen utan påverkan på en eventuell påföljd, är i stället vanligt vid brottstyper som ger upphov till ärenden med många brott.

Av samtliga brottsmisstankar 2021 var det 37 procent som ledde till ett lagföringsbeslut, 14 procent som förundersökningsbegränsades och 50 procent som handlades genom övriga beslut. Jämfört med 2020 hade andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut minskat med 2 procentenheter. Andelen som förundersökningsbegränsades hade ökat med 2 procentenheter, medan andelen som avslutades med övriga beslut var oförändrad.

När brottsmisstankarna delas upp på kvinnor och män fördelar sig beslutstyperna ungefär likadant. Andelen lagföringsbeslut var dock något större för brottsmisstankar mot män (37 %) än för brottsmisstankar mot kvinnor (34 %). Jämfört med 2020 hade andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar mot både kvinnor och män minskat med 2 procentenheter vardera. Vid tolkning av statistiken bör man tänka på att brottsammansättningen skiljer sig mellan könen, vilket kan påverka vilka beslut som fattas för brottsmisstankarna mot kvinnor respektive mot män.

Figur 2. Procentuell fördelning av beslut på brottsmisstankar, 2021.

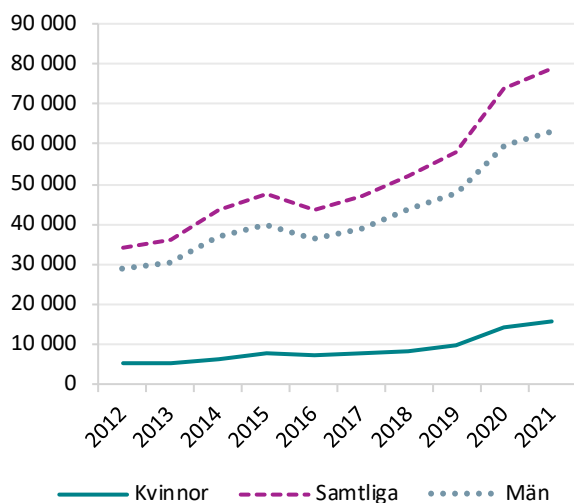

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar

År 2021 förundersökningsbegränsades 79 109 brottsmisstankar. Det var en ökning med 5 012 brottsmisstankar (+7 %) jämfört med 2020. Jämfört med 2012 hade antalet brottsmisstankar som förundersökningsbegränsas mer än fördubblats (+132 %) procent, vilket medfört att andelen hade ökat från 6 procent 2012 till 14 procent 2021. Utvecklingen ska ses mot bakgrunden att

polisen den 1 januari 2013 fick nya befogenheter att i vissa fall fatta beslut om förundersökningsbegränsning⁵.

Figur 3. Antal brottsmisstankar som förundersökningsbegränsats, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 2. Antal förundersökningsbegränsade brottsmisstankar 2021 och förändring jämfört med 2020.

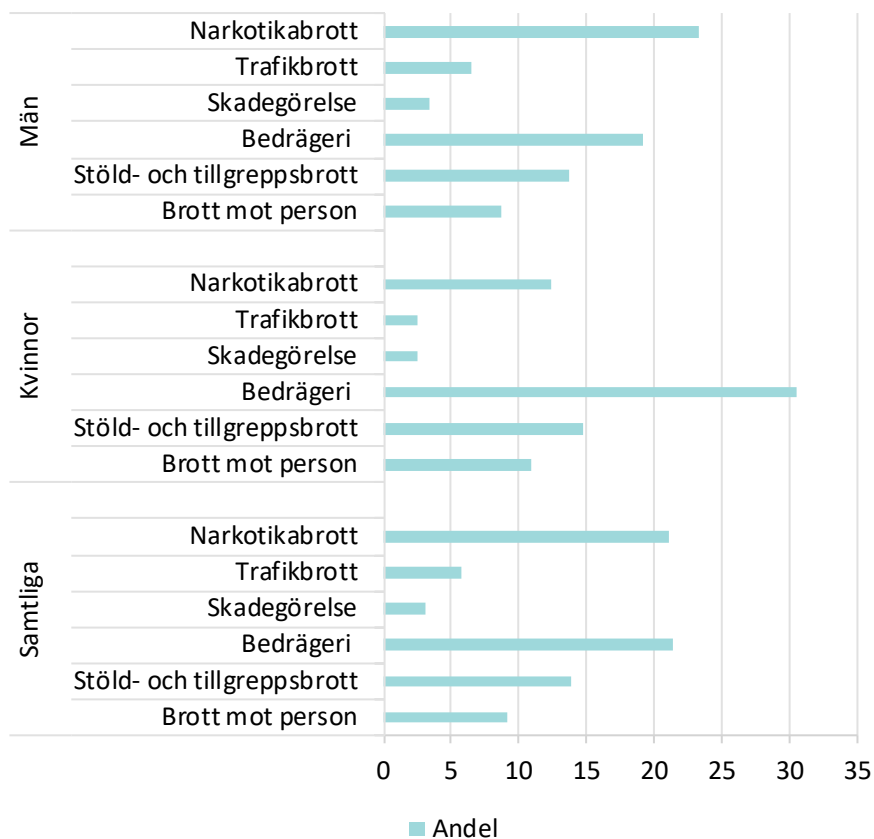
Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	79 109	+5 012	7
Kvinnor	15 578	+1 204	8
Män	63 453	+3 808	6

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar efter brottskategori

Av samtliga brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades stod narkotikabrott och bedrägeribrott för 21 procent vardera. Dessa utgjorde de två största brottskategorierna bland de brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades 2021. Samma mönster avspeglas i brottsmisstankarna mot män. Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar mot kvinnor följde däremot en annan fördelning; där utgjorde bedrägeribrott (30 %) och stöld- och tillgreppsbrott (15 %) de största brottskategorierna.

⁵ För mer information, se publikationerna Utvecklingen av förundersökningsbegränsning 2006–2014 (Brå, 2015:17) och Förundersökningsbegränsningar (Brå, 2018:4).

Figur 4. Procentuell fördelning av brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades 2021, efter brottskategori.

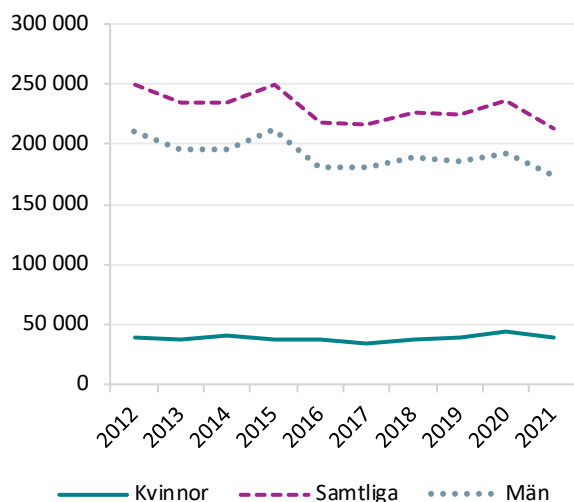
Brottsmisstankar med lagföringsbeslut

År 2021 handlades 213 326 brottsmisstankar med ett lagföringsbeslut. Det var 23 212 färre (-10 %) än 2020. För kvinnor minskade antalet med 11 procent, och för män minskade antalet med 10 procent jämfört med 2020.

Jämfört med 2012 minskade antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut med 15 procent. Även antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut mot män minskade, med 18 procent. För brottsmisstankar mot kvinnor var däremot antalet med lagföringsbeslut oförändrat, med -33 lagföringsbeslut (± 0 %).

Figur 5. Antal brottsmisstankar med lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 3. Antal brottsmisstankar med lagföringsbeslut 2021 och förändring jämfört med 2020

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	213 326	-23 212	-10
Kvinnor	39 734	-4 780	-11
Män	173 587	-18 435	-10

Typ av lagföringsbeslut

Av samtliga typer av lagföringsbeslut som fattades för brottsmisstankar 2021 var åtalsbeslut den vanligaste. De stod för 82 procent av lagföringsbesluten, medan 12 procent avsåg strafförelägganden och 6 procent åtalsunderlåtelser eller straffvarningar.

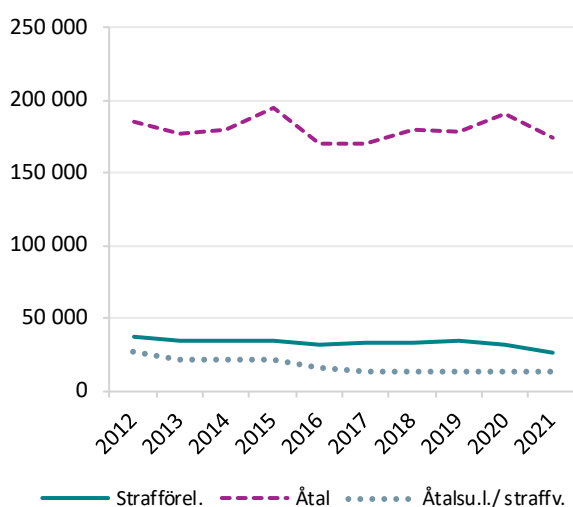
Åtal väcktes för 174 146 brottsmisstankar, vilket var en minskning med 9 procent jämfört med 2020. Över en tioårsperiod, 2012–2021, minskade antalet brottsmisstankar för vilka åtal väckts med 6 procent.

Strafföreläggande utfärdades för 26 210 brottsmisstankar 2021. Det var en minskning med 18 procent jämfört med 2020, och en minskning med 30 procent jämfört med 2012.

Beslut om åtalsunderlåtelse eller straffvarning fattades för 12 970 brottsmisstankar 2021. Det var 5 procent färre än 2020, och 52 procent färre än 2012.

Minskningen jämfört med 2020, ska ses mot att det 2020 var en högre nivå av handlagda brottsmisstankar, vilken har kopplats samman med ett minskat inflöde av anmälda brott i och med pandemin, i kombination med att polisens utredningsresurser ökade under pandemin.

Figur 6. Antal brottsmisstankar där åtal väckts, strafföreläggande utfärdats och åtalsunderlåtelse/straffvarning meddelats, samtliga misstänkta personer, 2012–2021.

Tabell 4. Antal brottsmisstankar där åtal väcktes, strafföreläggande utfärdades och åtalsunderlåtelse/straffvarning meddelades 2021, och förändring jämfört med 2021.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Åtal	174 146	-16 958	-9
Strafföreläggande	26 210	-5 600	-18
Åtalsunderlåtelse/straffvarning	12 970	-654	-5

Typer av lagföringsbeslut för kvinnor och för män

De olika typerna av lagföringsbesluten fördelar sig likartat för brottsmisstankarna mot både kvinnor och män. Däremot skiljer sig fördelningen inom respektive grupp något åt. Andelen åtalsbeslut var dock något lägre (76 %) och andelen strafföreläggande något högre (17 %) för kvinnorna än för männen (83 % respektive 11 %). ökat med 8 procentenheter vardera för både kvinnor och män. Vid tolkning av

statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen ser olika ut för män och kvinnor, vilket kan påverka vilken typ av lagföringsbeslut som fattas.

Tabell 5. Olika lagföringsbeslut på brottsmisstankar, efter kön på den misstänkta personen, 2021.

Lagföringsbeslut	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Åtalsbeslut	30 225	76	143 916	83
Strafföreläggande	6 685	17	19 525	11
Åtalsunderlåtelse/straffvarning	2 824	7	10 146	6
Samtliga lagföringsbeslut	39 734	100	173 587	100

Av de alla lagföringsbeslut som fattades var andelen beslut på brottsmisstankar mot män högre för alla typer.

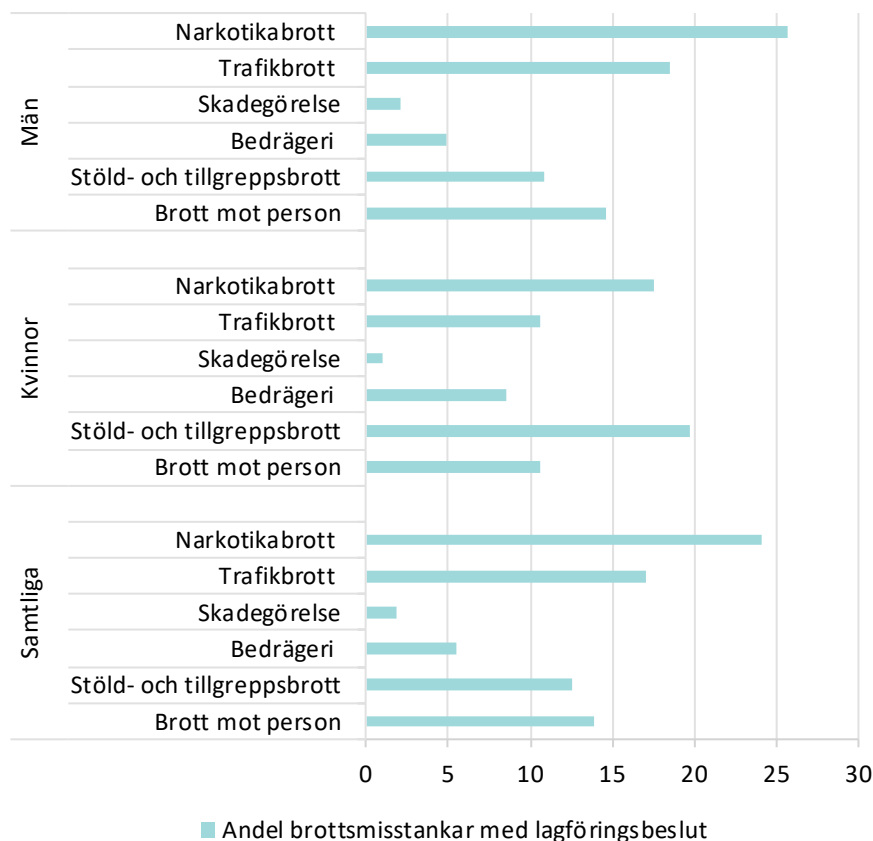
Tabell 6. Könsfördelning för de olika lagföringsbesluten på brottsmisstankar, 2021.

Lagföringsbeslut	Kvinnor procent	Män procent
Åtalsbeslut	17	83
Strafföreläggande	26	74
Åtalsunderlåtelse/straffvarning	22	78
Samtliga lagföringsbeslut	19	81

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori

Av samtliga brottsmisstankar med lagföringsbeslut 2021 gällde flest brottskategorin narkotikabrott (24 %). Även trafikbrott (17 %), brott mot person (14 %) och stöld- och tillgreppsbrott (13 %) var bland de vanligare kategorierna. För brottsmisstankarna mot män med lagföringsbeslut var mönstret ungefär detsamma. Av brottsmisstankar gällande kvinnor fattades däremot flest lagföringsbeslut för stöld- och tillgreppsbrott (20 %).

Figur 7. Procentuell fördelning av brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori, 2021.

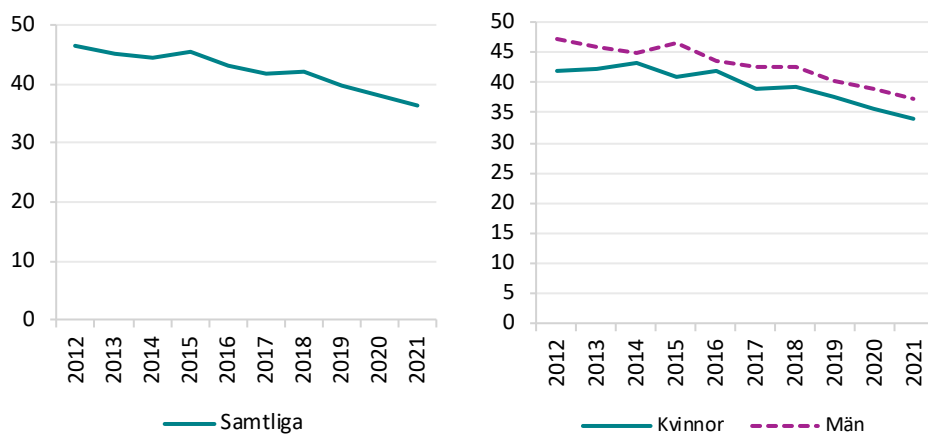

Andel brottsmisstankar som handlagts med lagföringsbeslut

Andelen brottsmisstankar som handlades med ett lagföringsbeslut⁶ var 37 procent under 2021, vilket var en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2020. Sett i ett längre perspektiv har det skett en kontinuerlig minskning av andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut, med totalt 10 procentenheter jämfört med 2012. En liknande utveckling kan ses för både kvinnor och män med en minskning med 8 respektive 10 procentenheter jämfört med 2012.

⁶ Resultatet skiljer sig från lagföringsprocenten i statistiken över handlagda brott, som redovisar andelen brott med lagföringsbeslut av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott).

Figur 8. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 7. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent, totalt och för kvinnor och män, 2021, och förändring i procentenheter jämfört med föregående år.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	37	-2	34	-2	37	-2

Handlagda brottsmisstankar efter typ av brott

Hur många brottsmisstankar som registreras för en viss brottskategori beror på en rad olika faktorer. I första hand beror det på hur vanligt förekommande det underliggande brottet är och i vilken utsträckning det upptäcks och anmäls till polisen och andra brottsutredande myndigheter. För att en brottsmisstanke ska upprättas krävs dessutom att en misstänkt person identifierats, och andelen brott för vilka det finns en misstänkt person varierar både mellan och inom olika brottstyper, vilket påverkar antalet brottsmisstankar inom varje brottskategori.

Vid brott mot person, där gärningen innebär någon form av interaktion mellan gärningspersonen och offret, är det betydligt vanligare att det finns en misstänkt person än vid brott utan interaktion såsom stöld- och tillgreppsbrott. Vid så kallade spanings- och kontrollbrott, såsom narkotikabrott eller rattfylleri, finns det oftast en misstänkt person vid anmälningsupptagningen. För mer information om antal och andel handlagda brott med misstänkt person, se statistiken över handlagda

Nedan presenteras nivå och utveckling för de handlagda brottsmisstankarna efter redovisade brottskategorier och efter några av de allvarligaste och mest efterfrågade brottstyperna i respektive kategori.

Brottsmisstankar efter brottskategori

Flest handlagda brottsmisstankar gällde brott mot person med 25 procent av samtliga handlagda brottsmisstankar. Relativt stora andelar utgjorde brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott och trafikbrott (10 % respektive 9 %) och narkotikabrott (20 %), medan brottsmisstankar om skadegörelsebrott och bedrägeribrott utgjorde mindre andelar av de handlagda brottsmisstankarna (2 % respektive 9 %). Fördelningen är likartad för brottsmisstankar gällande kvinnor och män, med vissa skillnader främst avseende trafikbrott och narkotikabrott.

Jämfört med 2012 har brottsmisstankarnas fördelning mellan brottskategorierna förändrats något. År 2021 utgjorde misstankar om narkotikabrott en 3 procentenhet större andel än vad de gjorde 2012, medan brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott utgjorde en 5 procentenhet mindre andel. För övriga kategorier handlar det om mindre förändringar.

Tabell 8. Antal handlagda brottsmisstankar 2021, efter kategori av brott.

Brottskategori	Samtliga Antal	Samtlig a Procent	Kvinnor Antal	Kvinnor Procent	Män Antal	Män Procent
Samtliga brott	584 118	100	116 647	100	466 779	100
Brott mot person	143 389	25	25 957	22	117 333	25
Stöld- och tillgreppsbrott	58 621	10	14 743	13	43 861	9
Bedrägeri	50 922	9	14 323	12	36 585	8
Skadegörelse	13 737	2	2 067	2	11 668	2
Trafikbrott	55 068	9	6 440	6	48 622	10
Narkotikabrott	116 259	20	15 697	13	100 458	22

Av de handlagda brottsmisstankarna 2021 gällde majoriteten brottsmisstankar mot män både totalt sett och inom olika brottskategorier. Andelen brottsmisstankar som avsåg kvinnor 2021 var högre inom kategorierna stöld- och tillgreppsbrott och bedrägeribrott än för övriga kategorier.

Tabell 9. Könsfördelning för de handlagda brottsmisstankarna 2021, efter brottskategori.

Brottskategori	Andel kvinnor	Andel män
Samtliga brott	20	80
Brott mot person	18	82
Stöld- och tillgreppsbrott	25	75
Bedrägeri	28	72
Skadegörelse	15	85
Trafikbrott	12	88
Narkotikabrott	14	86

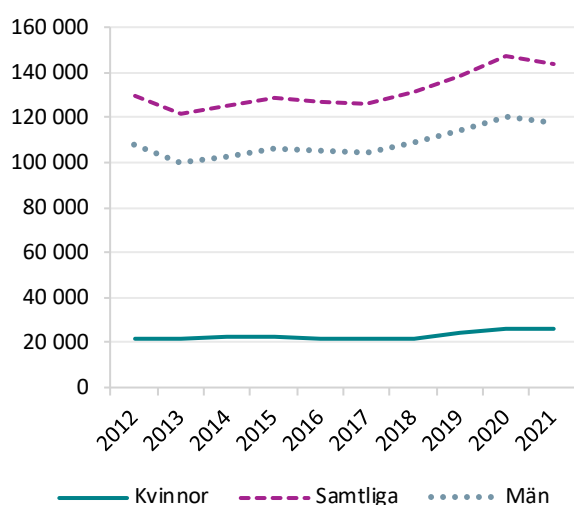
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om brott mot person 2021 var brottsmisstankar om misshandel vanligast (41 %). Av de misstankar om brott mot person som avsåg kvinnor utgjorde misshandel 46 procent, och motsvarande andel för män var 40 procent.

År 2021 handlades 143 389 brottsmisstankar om brott mot person. Det är en minskning med 3 953 brottsmisstankar (-3 %) jämfört med 2020. Minskningen gällde brottsmisstankar mot både kvinnor (-2 %) och män (-3 %).

Jämfört med 2012 har antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person ökat med 11 procent. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor har ökat med 19 procent jämfört med 2012, medan brottsmisstankarna mot män har ökat med 9 procent. De handlagda brottsmisstankarna mot både kvinnor och män låg relativt stabilt fram till 2017, men har ökat under de senaste åren.

Figur 9. Antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 10. Antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2021 och förändring jämfört med 2020.

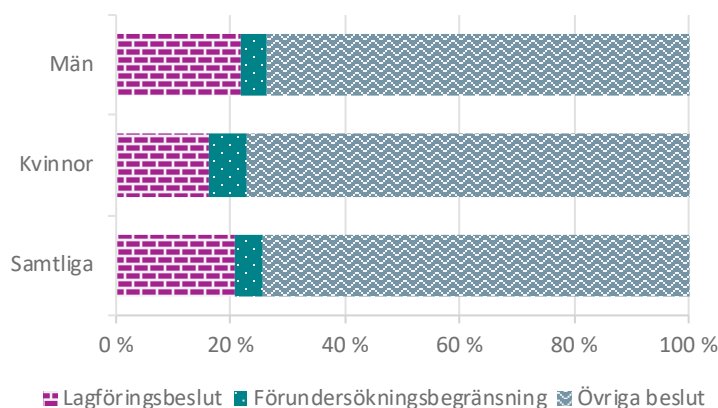
Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	143 389	-3 953	-3
Kvinnor	25 957	-600	-2
Män	117 333	-3 378	-3

En femtedel (21 %) av samtliga handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2021 resulterade i ett lagföringsbeslut. Resterande brottsmisstankar förundersökningsbegränsades (5 %) eller avslutades med övriga beslut (74 %). Fördelningen var likartad för kvinnor och män, även om lagföringsbeslut togs i en något mindre utsträckning för brottsmisstankar mot kvinnor än mot män (16 % respektive 22 %). I stället togs fler övriga beslut för brottsmisstankar mot kvinnor. De övriga besluten omfattar flera

olika typer av beslut och kan exempelvis innebära att handläggningen av brottsmisstanken avslutas på grund av bevisproblem eller för att brottet inte faller under allmänt åtal.

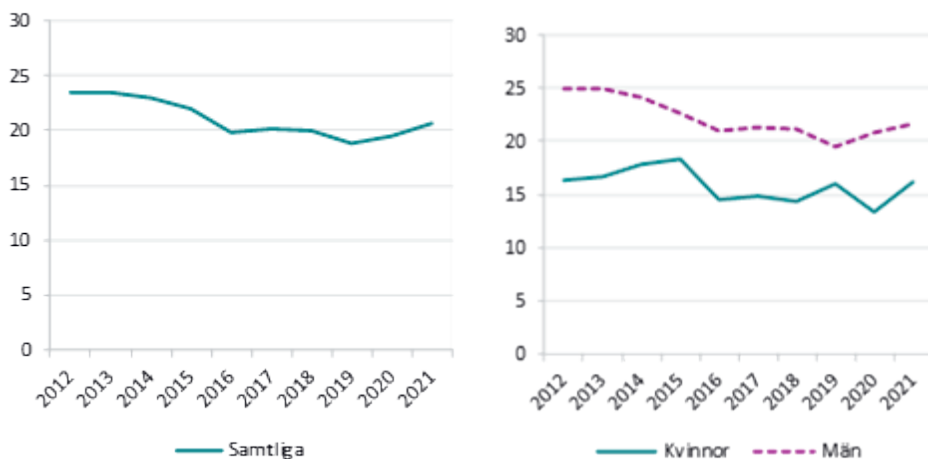
Figur 10. Fördelning av beslut på brottsmisstankar gällande brott mot person, 2021.

Andelen brottsmisstankar om brott mot person där handläggningen resulterade i ett lagföringsbeslut var 21 procent 2021, vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2020. Även för män ökade andelen lagföringsbeslut med 1 procentenhet, medan andelen lagföringsbeslut mot kvinnor ökade med 3 procentenheter jämfört med 2020.

Jämfört med 2012 har andelen minskat med 3 procentenheter. Utvecklingen skiljer sig något åt för brottsmisstankar mot kvinnor och mot män. Andelen brottsmisstankar mot kvinnor som resulterade i ett lagföringsbeslut var oförändrad, medan andelen har minskat med 3 procentenheter för män jämfört med 2012.

Figur 11. Andel brottsmisstankar om brott mot person, som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 11. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

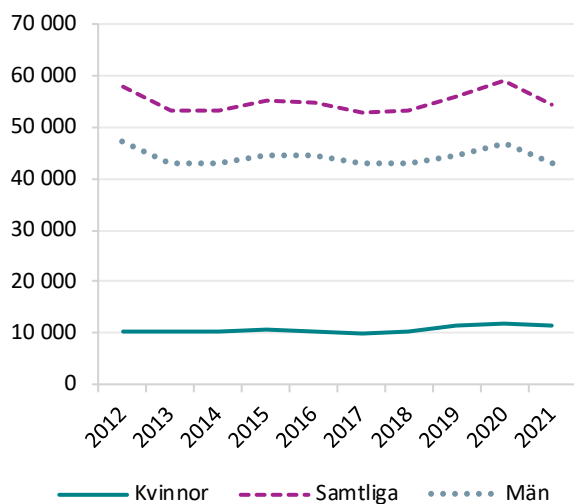
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	21	1	16	3	22	1

Misshandel

Under 2021 handlades 54 376 brottsmisstankar om misshandel. Det är 4 530 färre (-8 %) än 2020. För brottsmisstankar mot män är utvecklingen likartad, medan brottsmisstankarna mot kvinnor har minskat i något mindre utsträckning, med 5 procent jämfört med 2020. Minskningarna ska ses mot en ökning 2020 som sannolikt kan hänföras till pandemin och den omfördelningen av resurser hos polis och åklagare till utredningsverksamhet som då skedde.

Jämfört med 2012 har de handlagda brottsmisstankarna om misshandel minskat med 6 procent. Brottsmisstankarna mot kvinnor om misshandel har ökat med 8 procent jämfört med 2012, medan brottsmisstankarna mot män har minskat med 9 procent.

Figur 12. Antal handlagda brottsmisstankar om misshandel, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

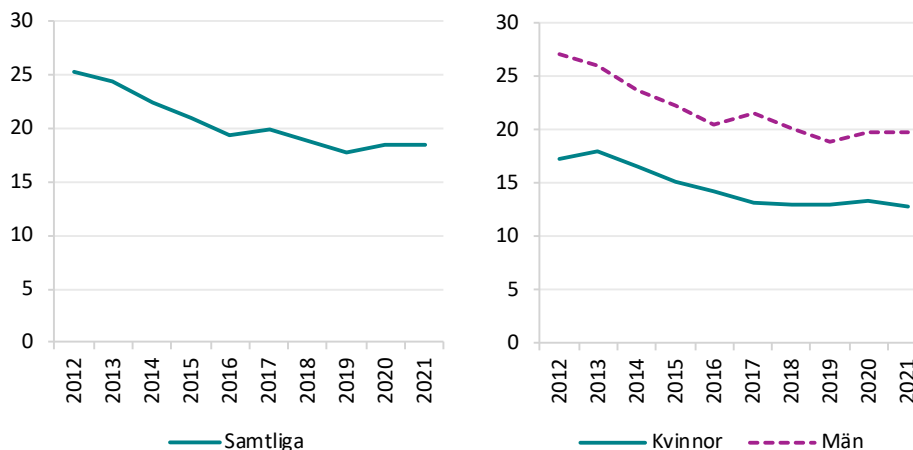

Tabell 12. Antal handlagda brottsmisstankar om misshandel 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	54 376	-4 530	-8
Kvinnor	11 320	-649	-5
Män	43 032	-3 889	-8

Andelen handlagda brottsmisstankar om misshandel som resulterade i ett lagföringsbeslut 2021 var 18 procent, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Jämfört med 2012 minskade andelen med 7 procentenheter. Utvecklingen har varit nedåtgående för brottsmisstankar mot såväl kvinnor som män, men minskningen är något större för män (-7 p.e. jämfört med -4 p.e. för kvinnor).

Figur 13. Andel brottsmisstankar om misshandel som handlagts med lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 13. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtlig a	Förändrin g	Kvinnor g	Förändrin g	Män	Förändrin g
Andel lagföringsbeslut	18	±0	13	±0	20	±0

Misshandel mot vuxna och barn

Av samtliga brottsmisstankar om misshandel 2021 avsåg 41 procent misshandel mot kvinnor (18 år eller äldre) och 33 procent misshandel mot män (18 år eller äldre). Resterande brottsmisstankar (28 %) avsåg misshandel mot barn (under 18 år), varav 12 procent mot flickor och 16 procent mot pojkar. Fördelningen skiljer sig dock beroende på den misstänkta personens kön.

Av brottsmisstankarna mot kvinnliga gärningspersoner avsåg en större andel (42 %) misshandel mot barn under 18 år och något mindre andelar misshandel mot vuxna kvinnor (27 %) och mot vuxna män (33 %). För brottsmisstankarna mot manliga gärningspersoner var det tvärtom; större andelar av brottsmisstankarna gällde misshandel mot vuxna kvinnor (45 %) och män (33 %) medan en mindre andel (24 %) avsåg misshandel mot barn.

Tabell 14. Antal brottsmisstankar om misshandel mot vuxen (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2021.

Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Misshandel	54 376	100	11 320	100	43 032	100

Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
<i>mot vuxen (18-år)</i>	40 069	74	6 751	60	33 315	77
mot kvinna	22 201	41	3 048	27	19 151	45
mot man	17 868	33	3 703	33	14 164	33
<i>mot barn (0-17 år)</i>	15 237	28	4 721	42	10 509	24
mot flicka	6 575	12	2 772	24	3 799	9
mot pojke	8 662	16	1 949	17	6 710	16

För brottsmisstankar om misshandel mot kvinnor ledde 18 procent till ett lagföringsbeslut, medan motsvarande andel om misshandel mot män var 20 procent. Jämfört med 2020 ökade andelen lagföringsbeslut vid brottsmisstanke om misshandel mot en kvinna kontra mot en man med 1 procentenhet vardera.

Tabell 15. Andel (%) av brottsmisstankar om misshandel mot kvinnor och män (18 år eller äldre) som resulterat i ett lagföringsbeslut 2021, och utveckling (procentenheter) sedan 2020.

Misshandel mot	Totalt andel	Utveckling total	Kvinnor andel	Kvinnor utveckling	Män andel	Män utveckling
Kvinna	18	±0	15	±0	18	±0
Man	20	±0	11	-1	23	±0

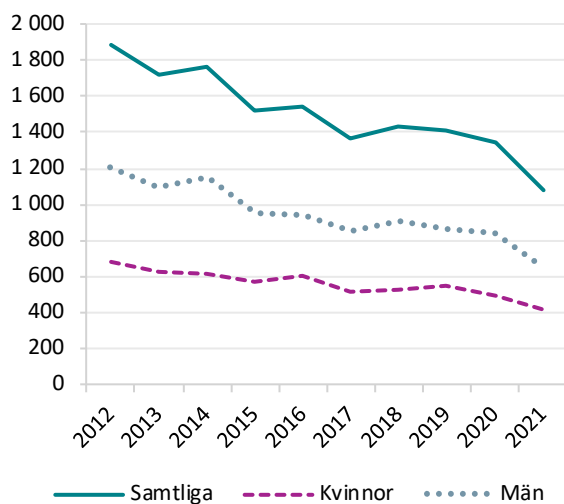
Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som sammantaget ingår i en upprepad kränkning som riktas mot en närstående eller tidigare närstående person. För grov kvinnofridskränkning gäller att brotten begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Grov fridskränkning

Under 2021 handlades 1 075 brottsmisstankar om grov fridskränkning, vilket var 269 brottsmisstankar färre (-20 %) än 2020. Jämfört med 2012 har antalet brottsmisstankar minskat med 43 procent, och minskningen avser brottsmisstankar mot både kvinnor och män, med 38 respektive 46 procent.

Figur 14. Antal handlagda brottsmisstankar om grov fridskränkning, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

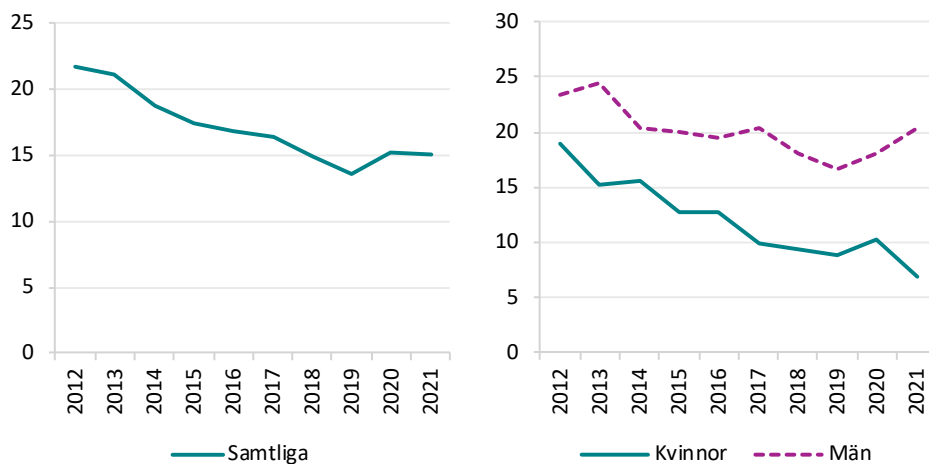

Tabell 16. Antal handlagda brottsmisstankar om grov fridskränkning 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	1 075	-269	-20
Kvinnor	420	-77	-15
Män	655	-190	-22

Av de handlagda brottsmisstankarna om grov fridskränkning var det 15 procent som resulterade i ett lagföringsbeslut 2021, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Jämfört med 2012 har andelen lagföringsbeslut om grov fridskränkning minskat med 7 procentenheter. För brottsmisstankar mot kvinnor och män har andelen lagförda också minskat jämfört med 2012, med 12 respektive 3 procentenheter.

Figur 15. Andel brottsmisstankar om grov fridskränkning som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

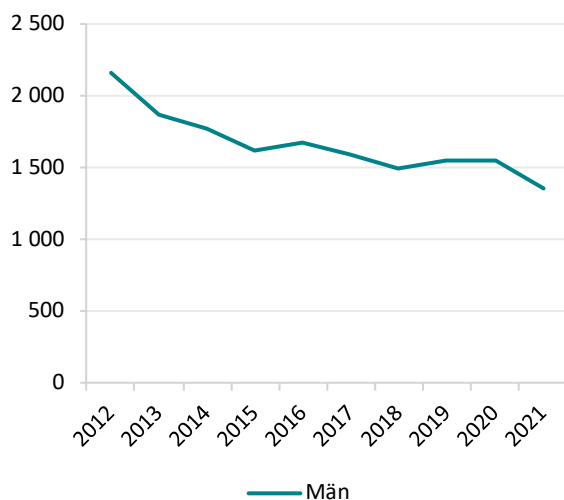
Tabell 17. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtlig a	Förändrin g	Kvinnor	Förändrin g	Män	Förändrin g
Andel lagföringsbeslut	15	±0	7	-3	20	+2

Grov kvinnofridskränkning

År 2021 handlades 1 354 brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning, vilket var en minskning med 13 procent (–198 handlagda brottsmisstankar) jämfört med 2020. Jämfört med 2012 har antalet handlagda brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning minskat med 38 procent.

Figur 16. Antal handlagda brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

* Lagstiftningen om grov kvinnofridskränkning gäller endast då brotten begås av en man mot en kvinna. I ett fåtal fall är dock den brottsmisstänkta registrerad som kvinna; dessa brottsmisstankar ingår ej i tidsserien. Under perioden gäller det i genomsnitt 3 brottsmisstankar per år.

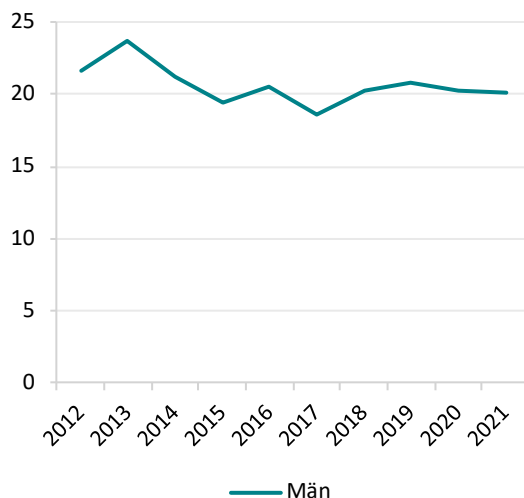
Andelen brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning⁷ som ledde till ett lagföringsbeslut var 20 procent 2021, vilket var en oförändrad nivå (± 0 p.e.) jämfört med 2020. Nivån har dock minskat med 7 procentenheter jämfört med 2012.

---

⁷ För mer information, se publikationen Grov kvinnofridskränkning Brottets hantering och utveckling i rättskedjan 1998–2017 (Brå 2020:8).

Figur 17. Andel brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14

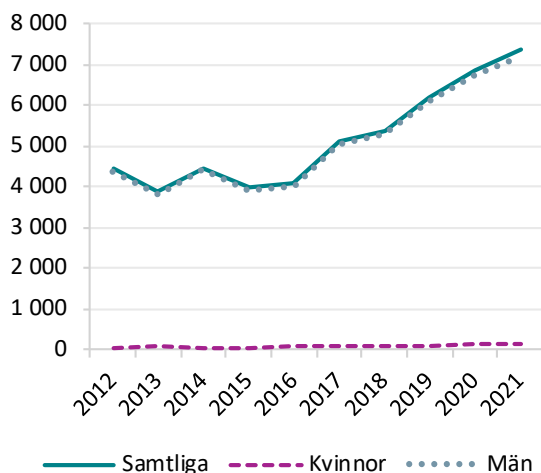
* Lagstiftningen om grov kvinnofridskränkning gäller endast då brotten begås av en man mot en kvinna. I ett fåtal fall är dock den brottsmisstänkta registrerade som kvinna; dessa brottsmisstankar ingår ej i tidsserien. Under perioden finns ingen lagförda brottsmisstänke mot kvinna.

Våldtäkt

År 2021 handlades 7 362 brottsmisstankar om våldtäkt, vilket var en ökning med 521 brottsmisstankar (+8 %) jämfört med 2020. Jämfört med 2012 ökade de handlagda brottsmisstankarna med 2 940 brottsmisstankar (+66 %).

Män stod för 98 procent av brottsmisstankarna gällande våldtäkt 2021, och brottsmisstankar gällande män följer därför i princip utvecklingen för samtliga brottsmisstankar. Antalet brottsmisstankar om våldtäkt där kvinnor är misstänkta är i jämförelse mycket litet, med i genomsnitt 75 brottsmisstankar per år under den senaste tioårsperioden.

Figur 18. Antal handlagda brottsmisstankar om våldtäkt, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

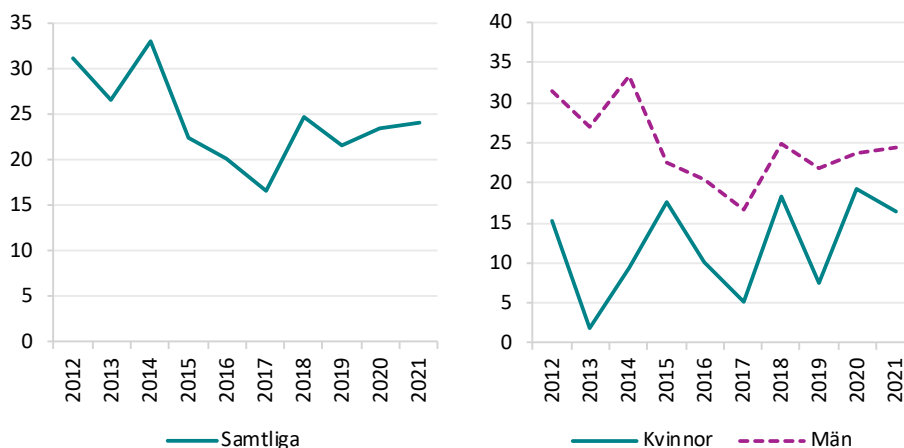
Andelen handlagda brottsmisstankar om våldtäkt som resulterade i ett lagföringsbeslut var 24 procent 2021, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Det finns en relativt stor årlig variation i andelen brottsmisstankar om våldtäkt med lagföringsbeslut, vilket delvis förklaras av att det under vissa år förekommer stora ärenden. Andelen brottsmisstankar om våldtäkt med lagföringsbeslut har dock minskat totalt sett med 7 procentenheter jämfört med 2012. Samma utveckling kan ses för brottsmisstankar om våldtäkt när det gäller män. Gällande kvinnor är antalet brottsmisstankor litet, som nämnts ovan, vilket gör att andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut varierar kraftigt över tid, och det går därför inte att utläsa någon tydlig utveckling.

Sammanhållna brottsmisstankar om våldtäkt mot barn under 15 år

Till följd av en temporär rutin hos de brottsutredande myndigheterna inom rättsväsendet omfattar statistiken ett sammanhållet brott om våldtäkt mot barn som motsvarar cirka 200 enskilda brott där lagföringsbeslut fattats.⁸ Om hänsyn tas till det ärendet skulle andelen handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut uppgå till 27 procent i stället för 24 procent för våldtäkt totalt. För handlagda brottsmisstankor om våldtäkt mot barn under 15 år skulle skillnaden vara 60 procent i stället för 45 procent.

⁸ Rutinen innebär att ärenden med ett stort antal brott kan hanteras sammanhållet av rättsväsendet, genom att endast ett brott registreras, i stället för vart och ett av brotten. För mer information, se kapitlet Beskrivning av statistiken, avsnittet Jämförbarhet över tid.

Figur 19. Andel brottsmisstankar om våldtäkt som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 18. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	24	1	16	-3	24	1

Våldtäkt mot vuxna och barn

Av brottsmisstankarna om våldtäkt 2021 avsåg 54 procent våldtäkt mot kvinnor och 2 procent våldtäkt mot män. Resterande brottsmisstankar (44 %) gällde våldtäkt mot barn, uppdelat på 40 procent mot flickor och 4 procent mot pojkar.

Av kvinnors brottsmisstankar gällde 14 procent våldtäkt mot kvinnor och 27 procent våldtäkt mot män, medan 55 procent av mäns brottsmisstankar gällde våldtäkt mot kvinnor och 2 procent våldtäkt mot män. Av kvinnors brottsmisstankar gällde 59 procent våldtäkt mot barn, medan motsvarande andel av mäns brottsmisstankar var 44 procent.

Vid tolkning av resultaten bör man beakta att kvinnorna står för en mycket liten del av brottsmisstankarna om våldtäkt totalt sett.

Tabell 19. Antal brottsmisstankar om våldtäkt mot vuxna (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2021.

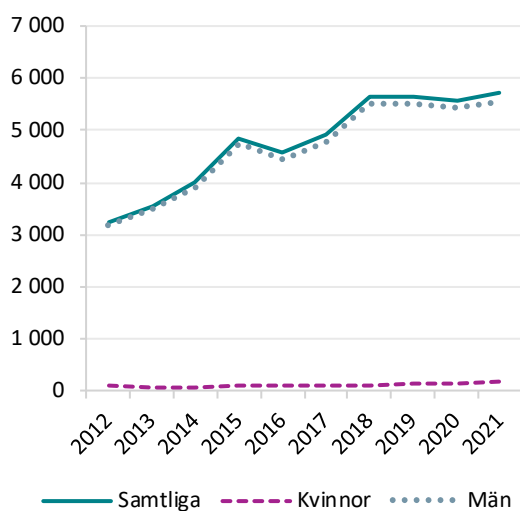
Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Våldtäkt totalt	7 362	100	147	100	7 215	100
<i>Våldtäkt mot vuxen, 18 år och äldre</i>	4 133	56	60	41	4 073	56
mot kvinna	3 960	54	21	14	3 939	55
mot man	173	2	39	27	134	2
<i>Våldtäkt mot barn, 0–17 år</i>	3 229	44	87	59	3 142	44
mot flicka	2 934	40	55	37	2 878	40
mot pojke	295	4	32	22	260	4

Sexuellt ofredande

År 2021 handlades 5 735 brottsmisstankar om sexuellt ofredande, vilket var en ökning med 162 brottsmisstankar (+3 %) jämfört med 2020. Jämfört med 2012 handlades totalt 2 481 fler brottsmisstankar under året (+76 %).

Män stod bakom 97 procent av brottsmisstankarna gällande sexuellt ofredande 2021, och det följde alltså i princip utvecklingen för samtliga brottsmisstankar. Antalet brottsmisstankar om sexuellt ofredande där kvinnor är misstänkta är i jämförelse mycket litet, med i genomsnitt 113 brottsmisstankar per år under den senaste tioårsperioden.

Figur 20. Antal handlagda brottsmisstankar om sexuellt ofredande, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

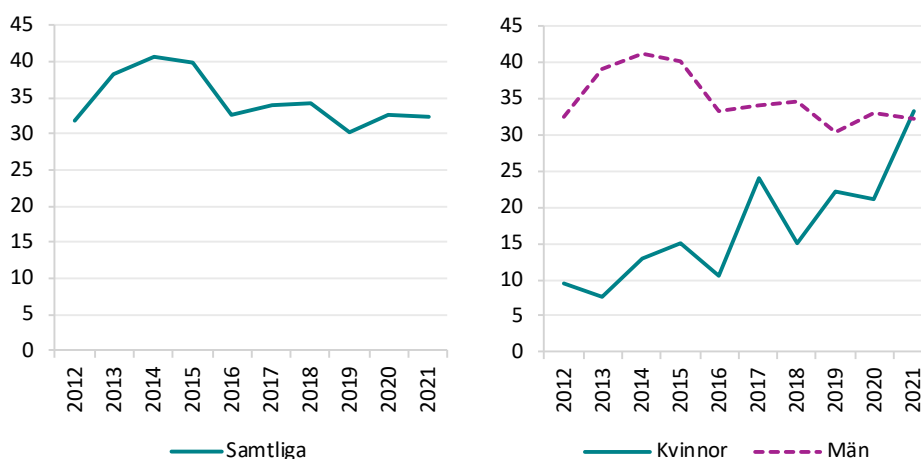

Tabell 20. Antal brottsmisstankar där åtal väcktes, strafföreläggande utfärdades och åtalsunderlåtelse/straffvarning meddelades 2021, och förändring jämfört med 2021.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	5 735	+162	3
Kvinnor	183	+46	34
Män	5 550	+119	2

Andelen handlagda brottsmisstankar om sexuellt ofredande som resulterade i ett lagföringsbeslut var 32 procent 2021, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Även jämfört med 2012 var andelen handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut oförändrad. En liknande utveckling ses för lagförda brottsmisstankar mot män. De lagförda brottsmisstankarna mot kvinnor är få och det är svårt att säga något om utvecklingen, men trenden under tioårsperioden är trots det uppåtgående.

Figur 21. Andel brottsmisstankar om sexuellt ofredande som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 21. Andel handlagda brottsmisstankar i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	32	±0	33	+12	32	-1

Sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) mot vuxna och barn

Av brottsmisstankarna om sexuellt ofredande 2021 avsåg 48 procent sexuellt ofredande mot kvinnor och 4 procent sexuellt ofredande mot män.

Resterande brottsmisstankar (48 %) gällde sexuellt ofredande mot barn, uppdelat på 41 procent mot flickor och 7 procent mot pojkar.

Av kvinnors brottsmisstankarna avsåg en femtedel sexuellt ofredande mot kvinnor (16 %) och en dryg fjärdedel (26 %) avsåg sexuellt ofredande mot män. Resterande 58 procent avsåg sexuellt ofredande mot barn. Av mäns brottsmisstankarna avsåg drygt hälften (49 %) sexuellt ofredande mot kvinnor och 48 procent sexuellt ofredande mot barn. Endast 3 procent av mäns brottsmisstankar avsåg sexuellt ofredande mot män. Vid tolkning av resultaten bör man beakta att kvinnorna står för en mycket liten del av brottsmisstankarna om sexuellt ofredande totalt sett.

Tabell 22. Antal brottsmisstankar om sexuellt ofredande mot vuxna (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2021.

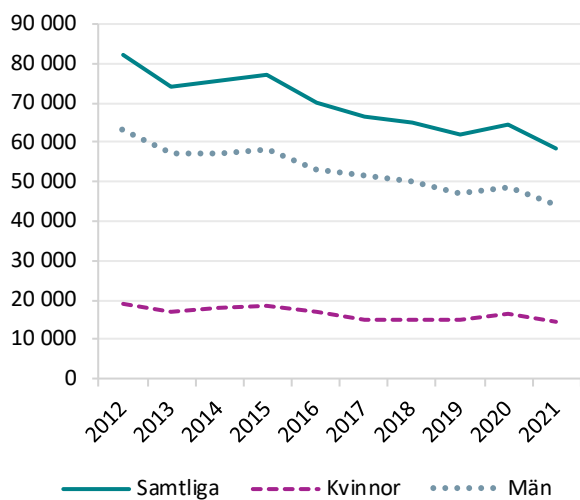
Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Sexuellt ofredande	5 519	100	183	100	5 334	100
<i>Sexuellt ofredande mot vuxen (18–år)</i>	2 867	52	76	42	2 791	52
mot kvinna	2 646	48	29	16	2 617	49
mot man	221	4	47	26	174	3
<i>Sexuellt ofredande mot barn (0–17 år)</i>	2 649	48	107	58	2 540	48
mot flicka	2 236	41	65	36	2 169	41
mot pojke	413	7	42	23	371	7

Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott 2021 var butiksstöld vanligast (47 %). Det gäller i synnerhet för kvinnor, där butiksstöld utgjorde 66 procent av brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott 2021. Motsvarande andel för män var 40 procent.

År 2021 handlades 58 621 brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott. Det var en minskning med 6 179 brottsmisstankar (–10 %) jämfört med 2020. Antalet handlagda brottsmisstankar har minskat i stort sett varje år under den senaste tioårsperioden, och jämfört med 2012 har de minskat med 29 procent. En liknande utveckling kan ses för brottsmisstankar mot såväl kvinnor (–23 %) som män (–30 %) jämfört med 2012.

Figur 22. Antal handlagda brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

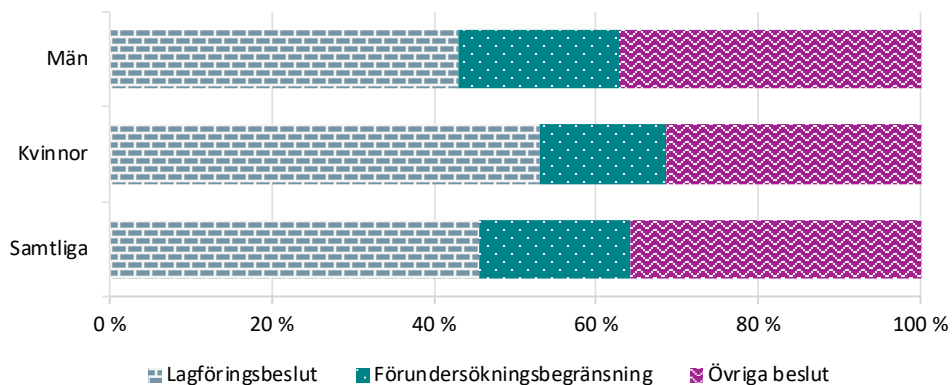

Tabell 23. Antal handlagda brottsmisstankar 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	58 621	-6 179	-10
Kvinnor	14 743	-1 556	-10
Män	43 861	-4 631	-10

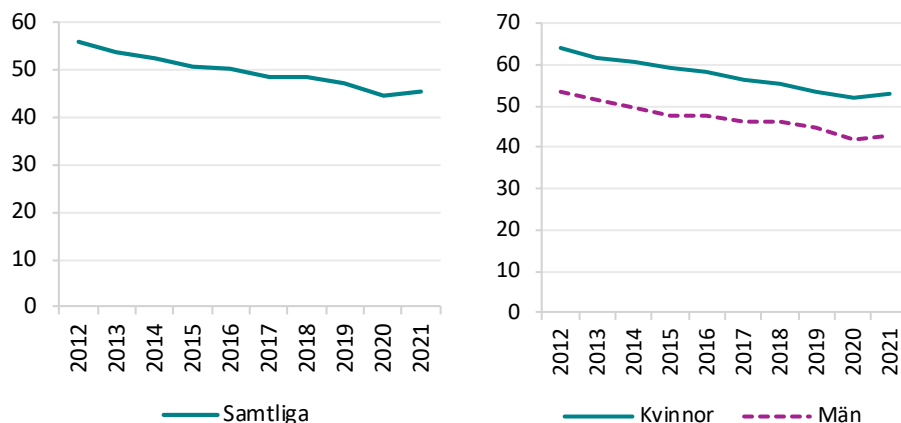
Av brottsmisstankarna om stöld- och tillgreppsbrott resulterade 46 procent i ett lagföringsbeslut, medan 19 procent förundersökningsbegränsades och resterande 36 procent handlades med ett övrigt beslut. Fördelningen av beslut på brottsmisstankar mot män liknade den för samtliga personer. På brottsmisstankar mot kvinnor togs en större andel lagföringsbeslut (53 %) och en mindre andel övriga beslut (31 %).

Figur 23. Fördelning av beslut på brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott, 2021.

Andelen handlagda brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott som resulterade i ett lagföringsbeslut ökade med 1 procentenhet 2021 jämfört med 2020. Jämfört med 2012 minskade dessa med 10 procentenheter. En liknande utveckling kan ses för både kvinnor och män. Generellt har dock andelen lagföringsbeslut varit högre för kvinnor än för män under perioden.

Figur 24. Andel brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 24. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	46	+1	53	+1	43	+1

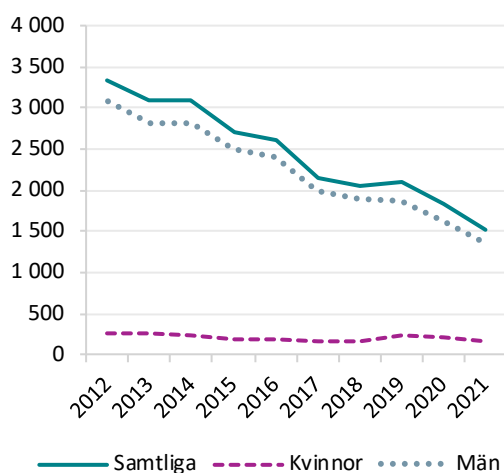

Bostadsinbrott

Med bostadsinbrott avses inbrottsstöld i lägenhet och villa.

Under 2021 handlades 1 507 brottsmisstankar om bostadsinbrott, vilket var en minskning med 334 brottsmisstankar (-18 %) jämfört med 2020. Jämfört med 2012 har de handlagda brottsmisstankarna minskat med totalt 55 procent. Merparten av brottsmisstankarna gäller män, och eftersom dessa därmed följer samma utveckling som totalen har även de minskat jämfört med 2012, med 56 procent. Även brottsmisstankarna mot kvinnor har minskat med 1 procent under samma period.

Figur 25. Antal handlagda brottsmisstankar om bostadsinbrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

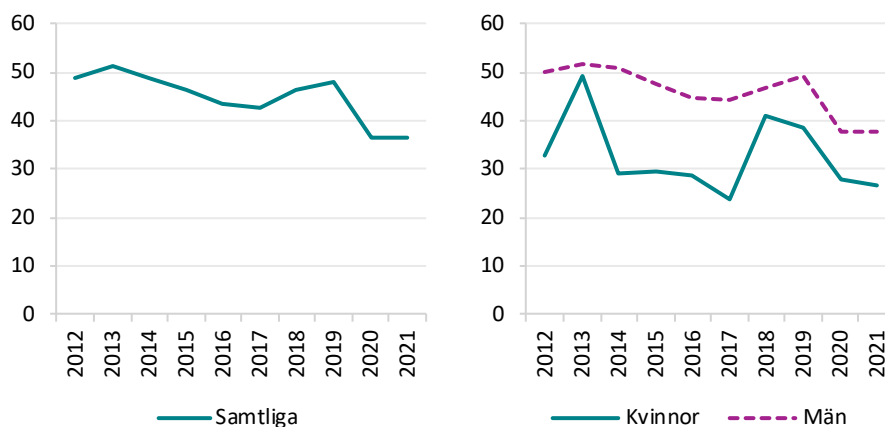
Tabell 25. Antal handlagda brottsmisstankar 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	1 507	-334	-18
Kvinnor	153	-69	-31
Män	1 352	-266	-16

Av de handlagda brottsmisstankarna om bostadsinbrott resulterade 37 procent i ett lagföringsbeslut 2021. Det är oförändrat jämfört med 2020, och en minskning med 12 procentenheter jämfört med 2012. För brottsmisstankar mot kvinnor var andelen mindre och varierade mer på

grund av det låga antalet brottsmisstankar (41 brottsmisstankar mot kvinnor resulterade i ett lagföringsbeslut 2021).

Figur 26. Andel brottsmisstankar om bostadsinbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

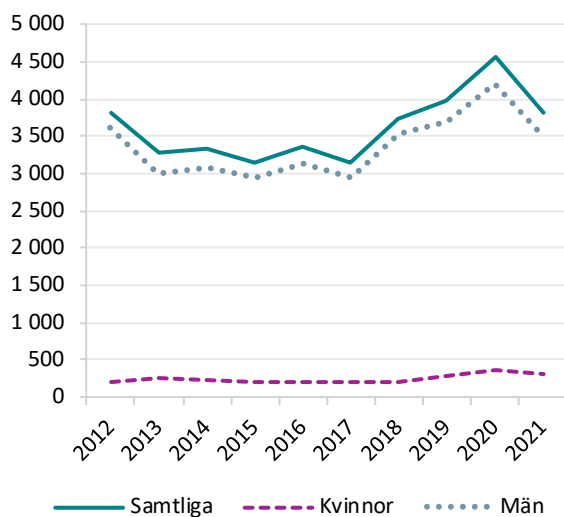
Tabell 26. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	37	+0	27	-1	38	±0

Rån

År 2021 handlades 3 817 brottsmisstankar om rån, vilket var 735 brottsmisstankar färre (-16 %) än 2020. Jämfört med 2012 var det ett oförändrat antal brottsmisstankar som handlades. Utvecklingen för totalen följer utvecklingen för brottsmisstankar mot män, som låg på en stabil nivå fram till 2017 för att sedan öka fram till 2020. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor har ökat något under de senaste tre åren och låg på 314 handlagda brottsmisstankar 2021. För brottsmisstankar mot både kvinnor och män var nivån särskilt hög 2020, vilket antas hänga samman med resursomläggningar på grund av pandemin.

Figur 27. Antal handlagda brottsmisstankar om rån, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

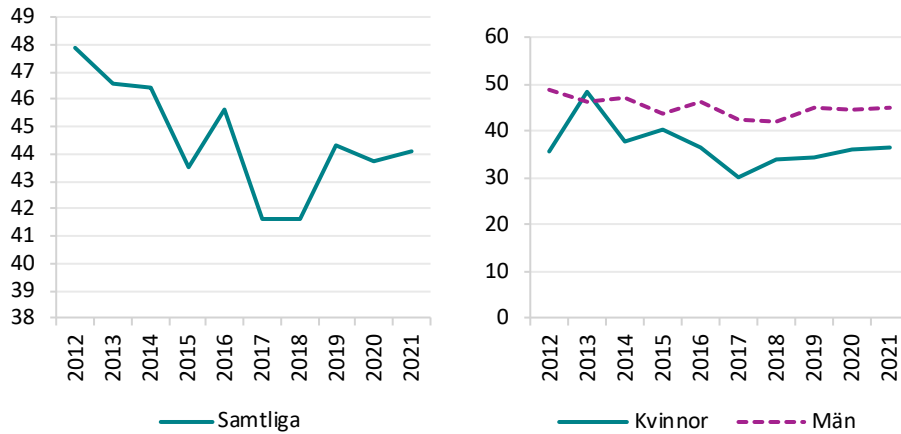

Tabell 27. Antal handlagda brottsmisstankar 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	3 817	-735	-16
Kvinnor	314	-42	-12
Män	3 503	-693	-17

Av de handlagda brottsmisstankarna om rån resulterade 44 procent i ett lagföringsbeslut 2021, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Andelen lagföringsbeslut minskade med 4 procentenheter jämfört med 2012. Utvecklingen av antalet fattade lagföringsbeslut varierar över tioårsperioden, men mot slutet av perioden (sedan 2018) kan en uppåtgående trend utläsas för brottsmisstankar mot både kvinnor och män.

Figur 28. Andel brottsmisstankar om rån som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 28. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

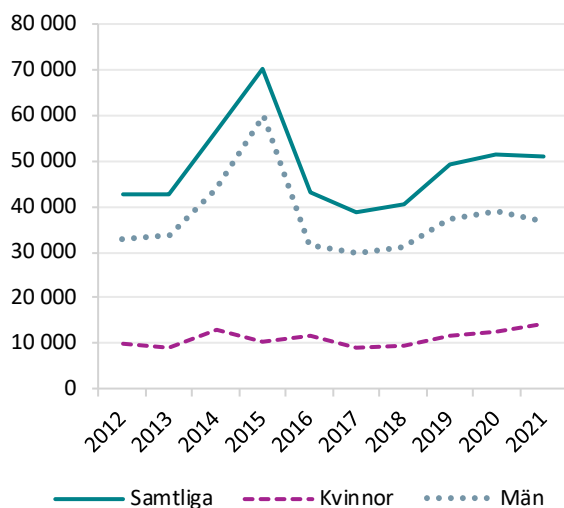
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	44	0	37	1	45	0

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om bedrägeribrott 2021 var det vanligast med annonsbedrägeri (25 %). Annonssbedrägeri var även det vanligaste brottet för kvinnor (35 %), medan övrigt bedrägeri var det vanligaste brottet för

År 2021 handlades 50 922 brottsmisstankar om bedrägeribrott. Det var 642 brottsmisstankar färre (-1 %) än 2020. Jämfört med 2012, har antalet ökat med 20 procent. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor har ökat med 45 procent och de mot män med 12 procent jämfört med 2012.

Figur 29. Antal handlagda brottsmisstankar om bedrägeribrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

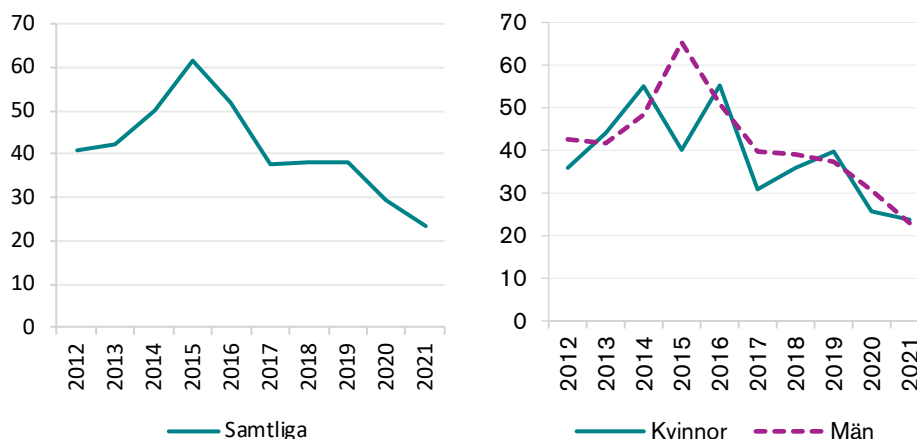

Tabell 29. Antal handlagda brottsmisstankar om bedrägeribrott 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	50 922	-642	-1
Kvinnor	14 323	+1 687	13
Män	36 585	-2 325	-6

Andelen brottsmisstankar om bedrägeribrott som resulterat i ett lagföringsbeslut var 23 procent 2021. Det var en minskning med 21 procentenhet jämfört med 2020, och med 44 procentenheter jämfört med 2012. Andelen för brottsmisstankar mot kvinnor minskade med 34 procentenheter, medan andelen för brottsmisstankar mot män minskade med 46 procentenheter jämfört med 2012. I stort sett följer antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut utvecklingen för antalet handlagda brottsmisstankar. Under de senaste tre åren har dock antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut minskat i större utsträckning än de handlagda brottsmisstankarna.

Figur 30. Andel brottsmisstankar om bedrägeribrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 30. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

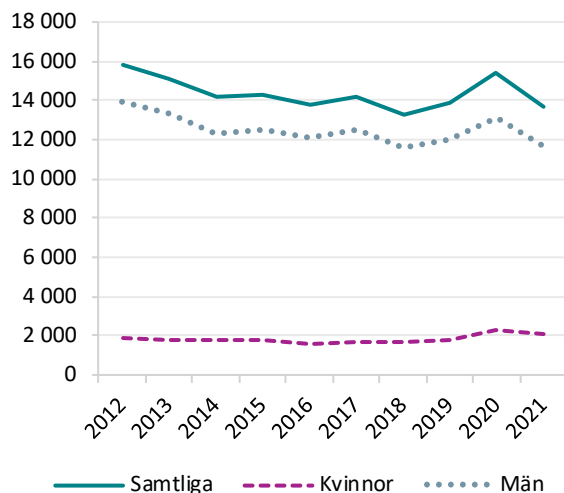
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	23	-6	24	-2	23	-8

Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om skadegörelsebrott 2021 var det vanligast med annan skadegörelse (ej klotter) (58 %). Av kvinnors brottsmisstankar om skadegörelse var 68 procent annan skadegörelse (ej klotter) och motsvarande andel för män var 56 procent.

År 2021 handlades 13 737 brottsmisstankar om skadegörelsebrott, vilket var 1 697 färre (-11 %) än 2020. Antalet minskade jämfört med 2012, med 13 procent. Jämfört med 2012 minskade antalet handlagda brottsmisstankar mot män med 16 procent, medan antalet mot kvinnor ökade med 10 procent. De handlagda brottsmisstankarna har minskat något sedan 2012, men med en förhöjd nivå 2020, vilket sannolikt kan kopplas ihop med resursomläggningar inom polisen på grund av pandemin, som frigjorde resurser till att registrera och utreda skadegörelsebrott.

Figur 31. Antal handlagda brottsmisstankar om skadegörelsebrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

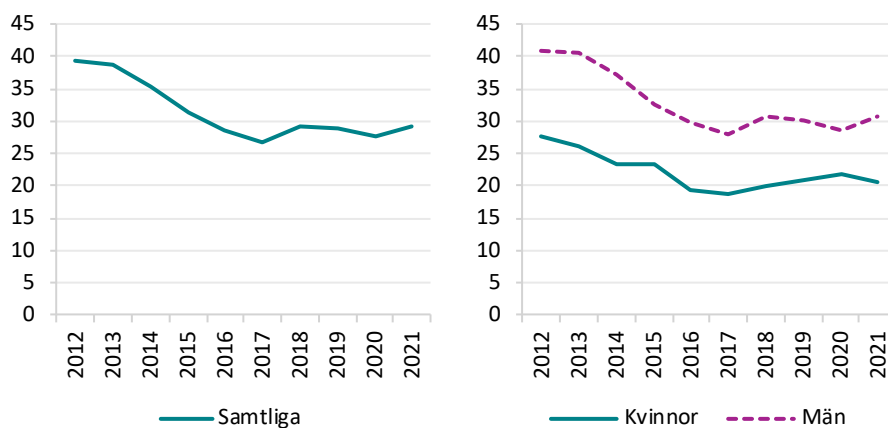

Tabell 31. Antal handlagda brottsmisstankar om skadegörelsebrott 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	13 737	-1 697	-11
Kvinnor	2 067	-246	-11
Män	11 668	-1 448	-11

Under 2021 handlades 29 procent av brottsmisstankarna om skadegörelse med ett lagföringsbeslut, vilket var en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2020. Jämfört med 2012 hade andelen minskat med 10 procentenheter. Antalet handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut minskade 2012–2017 för att sedan ligga på en ganska jämn nivå. Denna utveckling var gemensam för brottsmisstankar mot både kvinnor och män men på en lägre nivå för brottsmisstankar mot kvinnor.

Figur 32. Andel brottsmisstankar om skadegörelsebrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 32. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	29	2	21	-1	31	2

Trafikbrott

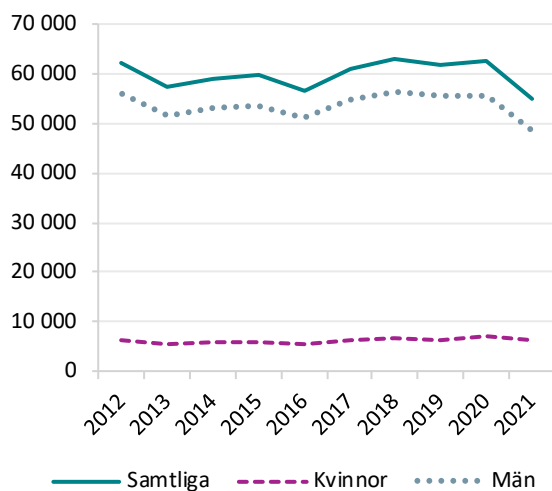
Med trafikbrott avses brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Av samtliga brottsmisstankar om trafikbrott 2021 var olovlig körning vanligast (50 %). Av kvinnors brottsmisstankar om trafikbrott utgjorde olovlig körning 43 procent, medan motsvarande andel för männen var

År 2021 handlades 55 068 brottsmisstankar om trafikbrott, vilket var 7 698 färre (-12 %) än 2020.

Jämfört med 2012 var antalet handlagda brottsmisstankar 12 procent lägre. Utvecklingen har varierat runt 55 068–62 858, med den lägsta nivån 2021, sedan 2012. Motsvarande utveckling kan ses för antalet handlagda brottsmisstankar mot män, som var 6 procent lägre jämfört med 2012. Antalet handlagda brottsmisstankar mot kvinnor har haft en något uppåtgående trend under tioårsperioden och ökat med 3 procent jämfört med 2012.

Figur 33. Antal handlagda brottsmisstankar om trafikbrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

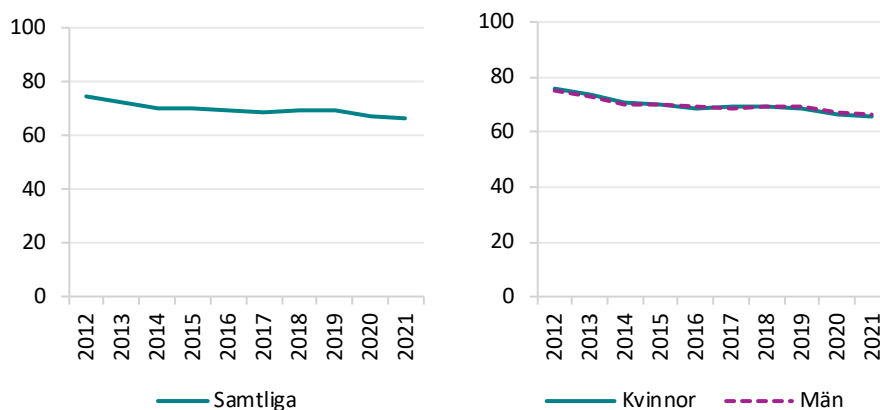

Tabell 33. Antal handlagda brottsmisstankar om trafikbrott 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	55 068	-7 698	-12
Kvinnor	6 440	-557	-8
Män	48 622	-7 133	-13

Under 2021 handlades 66 procent av brottsmisstankarna om trafikbrott med ett lagföringsbeslut, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2020 och 12 procentenheter lägre än 2012. Andelen brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut minskade i början av tioårsperioden för att sedan ligga på en oförändrad nivå fram till 2020 då den återigen minskade något. Utvecklingen gäller brottsmisstankar mot både kvinnor och män.

Figur 34. Andel brottsmisstankar om trafikbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 34. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	66	-1	65	-1	66	-1

Rattfylleribrott

Nedan redovisas dels statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol, som inkluderar fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika, dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

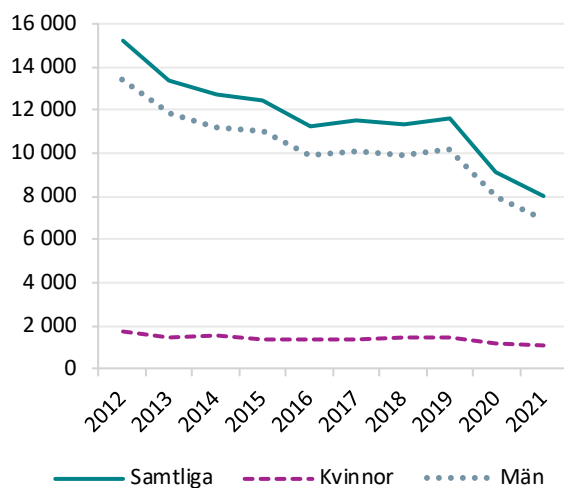
Rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inkl. påverkan av både alkohol och narkotika)

Under 2021 handlades 7 996 brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol, vilket var 1 138 brottsmisstankar färre (-12 %) än 2020. Minskningarna av handlagda brottsmisstankar om rattfylleribrott kan delvis kopplas samman med ett minskat inflöde av anmälda brott till följd av pandemin. I början av pandemin gjorde polisen kraftiga minskningar av de generella nykterhetskontrollerna. I huvudsak gjordes kontroller endast i de fall där det fanns en misstanke om brott. De generella kontrollerna återupptogs i oktober 2020, dock med vissa begränsningar. Trots detta bedöms minskningen i inflödet av anmälda rattfylleribrott även under 2021 hänga samman med pandemin.

Jämfört med 2012 var antalet handlagda brottsmisstankar 47 procent lägre, och brottsmisstankar mot kvinnor hade minskat med 38 procent och mot män med 48 procent. De handlagda brottsmisstankarna har minskat

kontinuerligt sedan 2012, dels totalt, dels för brottsmisstankar mot kvinnor och mot män.

Figur 35. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

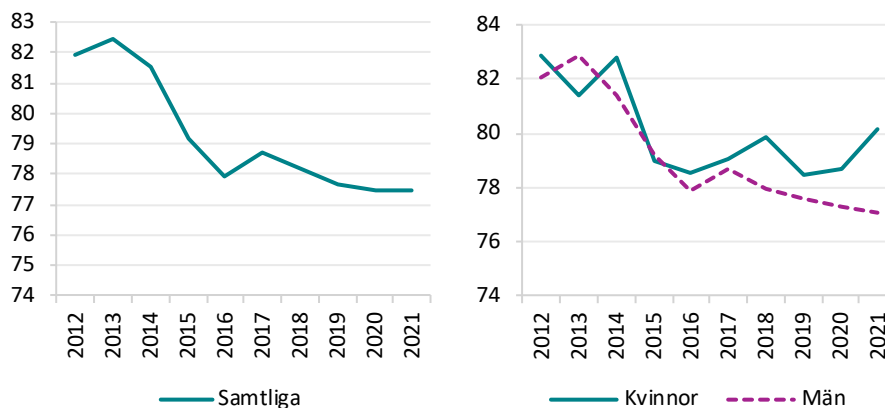

Tabell 35. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	7 996	-1 138	-12
Kvinnor	1 047	-158	-13
Män	6 947	-980	-12

Andelen brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol som resulterade i ett lagföringsbeslut 2021 var 77 procent, vilket var oförändrat jämfört med 2020 och en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2012. Utvecklingen var densamma för brottsmisstankar mot män som för totalen, medan brottsmisstankar mot kvinnor varierade mer under tioårsperioden.

Figur 36. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 36. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

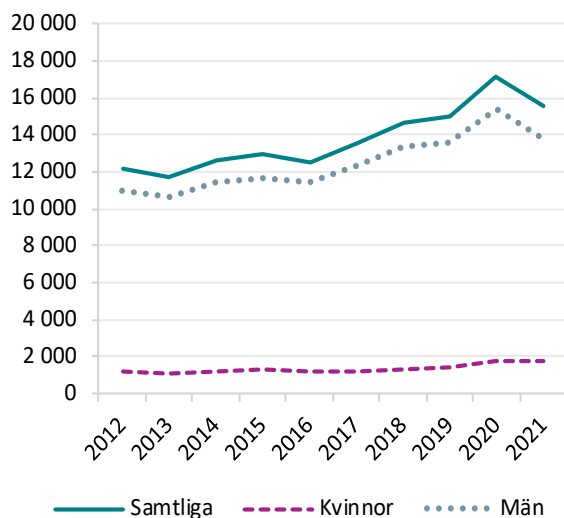
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	77	0	80	1	77	0

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

Under 2021 handlades 15 588 brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av narkotika, vilket var 1 579 brottsmisstankar färre (-9 %) jämfört med 2020.

Jämfört med 2012 var antalet handlagda brottsmisstankar högre, en ökning med 28 procent. Detsamma gällde för brottsmisstankar mot kvinnor och mot män som ökade med 46 respektive 26 procent jämfört med 2012. Antalet handlagda brottsmisstankar har ökat kontinuerligt under tioårsperioden, och samma utveckling kan ses för brottsmisstankar mot både kvinnor och män.

Figur 37. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

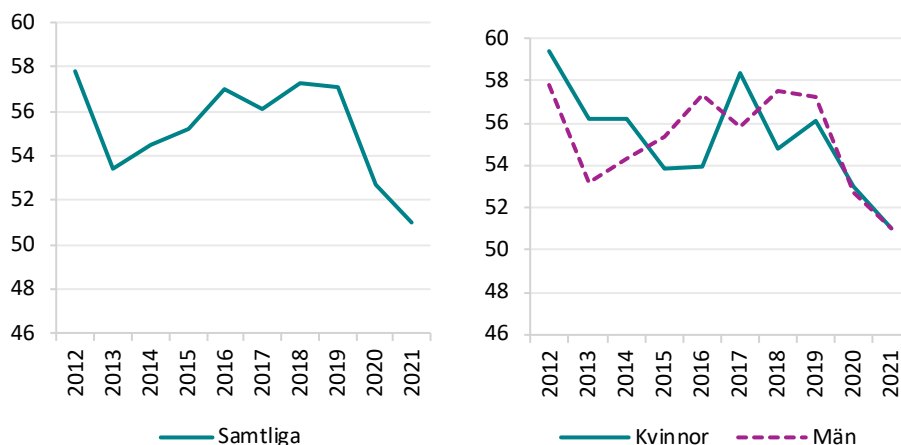

Tabell 37. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	15 588	-1 579	-9
Kvinnor	1 749	-18	-1
Män	13 837	-1 562	-10

Andelen brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av narkotika som resulterade i ett lagföringsbeslut 2021 var 51 procent, vilket var en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2020 och en minskning med 12 procentenheter jämfört med 2012. Minskningen jämfört med 2012 gällde handlagda brottsmisstankar mot såväl kvinnor (-14 p.e.) som män (-12 p.e.). De handlagda brottsmisstankarna med lagföringsbeslut har varierat, med en uppåtgående trend 2013–2020 för att sedan minska under de senaste åren.

Figur 38. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 38. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtlig a	Förändrin g	Kvinnor	Förändrin g	Män	Förändrin g
Andel lagföringsbeslut	51	-2	51	-2	51	-2

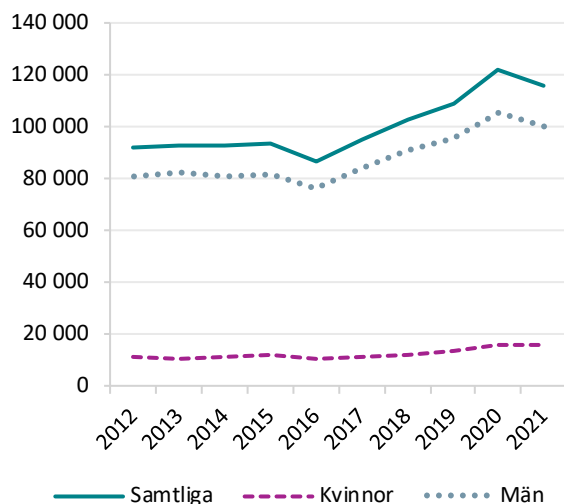
Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1968:64). Av samtliga brottsmisstankar om narkotikabrott 2021 var eget bruk vanligast (49 %). Detsamma gällde för brottsmisstankar mot både kvinnor och män (51 % respektive 49 %).

Under 2021 handlades 116 259 brottsmisstankar om narkotikabrott, vilket var 5 433 brottsmisstankar färre (-4 %) än 2020. Antalet har i stort sett ökat varje år jämfört med 2012. Ökningarna under 2020 skulle delvis kunna vara en följd av de ovan nämnda resursomläggningarna inom polisen, i och med pandemin, som frigjort mer resurser till bland annat yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg, och därmed mer resurser för att upptäcka och ingripa mot narkotikabrott. Därutöver kan även Operation Rimfrost och utvidgningen av arbetsmodellen Snabbare lagföring i region Stockholm, där narkotikabrott är den dominerande brottstypen, förklara en del av ökningen.

Jämfört med 2012 har de handlagda brottsmisstankarna om narkotikabrott ökat med 27 procent. Uppdelat på kön har antalet handlagda brottsmisstankar mot kvinnor ökat med 42 procent jämfört med 2012, medan antalet brottsmisstankar mot män har ökat med 24 procent.

Figur 39. Antal handlagda brottsmisstankar om narkotikabrott, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

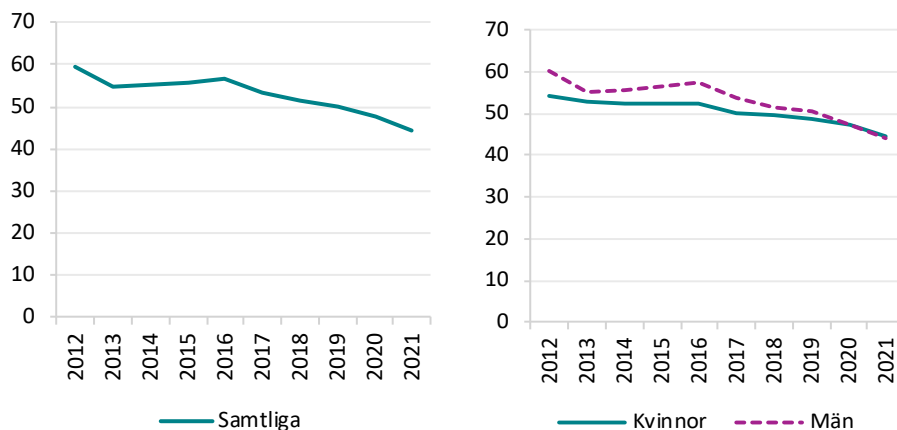

Tabell 39. Antal handlagda brottsmisstankar om narkotikabrott 2021 och förändring jämfört med 2020.

Kön	Antal 2021	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	116 259	-5 433	-4
Kvinnor	15 697	-475	-3
Män	100 458	-4 995	-5

För 44 procent av de handlagda brottsmisstankarna om narkotikabrott fattades ett lagföringsbeslut 2021, vilket var 7 procentenheter mindre jämfört med 2020. Jämfört med 2012 var totala andelen 26 procent lägre, och även lägre för brottsmisstankar mot kvinnor (-18 p.e.) och mot män (-26 p.e.).

Figur 40. Andel brottsmisstankar om narkotikabrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 40. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	44	-3	44	-3	44	-3

Handlagda brottsmisstankar efter ålder

I svensk lagstiftning finns det särskilda bestämmelser för straffmyndiga personer som begår brott innan de fyllt 21 år, så kallade unga lagöverträdare. Vissa bestämmelser avser enbart personer som inte fyllt 18 år. Skillnader mellan unga och vuxna lagöverträdare förekommer såväl inom straff- och processrätten, där både straff och påföljder skiljer sig åt, som inom handläggningen av förundersökningar och mål där unga är inblandade. Brottsmisstankar som gäller unga redovisas därför efter ovan nämnda åldersklasser.

År 2021 handlades 93 684 brottsmisstankar mot unga misstänkta personer (15–20 år), vilket motsvarar 17 procent av samtliga brottsmisstankar. Med andra ord gällde 83 procent av brottsmisstankarna vuxna personer (21 år eller äldre). Motsvarande åldersmönster kan ses för brottsmisstankar mot såväl kvinnor och flickor som män och pojkar. För brottsmisstankar mot kvinnor och flickor var dock andelen vuxna något större (87 %).

Tabell 41. Antal och procentandel handlagda brottsmisstankar efter ålder och kön, 2021.

Ålder	Samtliga	Procent	Kvinnor	Procent	Män	Procent
15–17 år	38 312	7	6 975	6	31 337	7
18–20 år	55 372	10	8 193	7	47 173	10
21 år och äldre	489 090	84	101 378	87	387 492	83
Samtliga*	582 774	100	116 546	100	466 002	100

* Avser samtliga personer där uppgift om ålder fanns 2020.

Antalet handlagda brottsmisstankar mot unga 2021 har minskat med 11 procent jämfört med 2020. Även antalet handlagde brottsmisstankar mot vuxna har minskat, med 5 procent. Jämfört med 2012 har antalet handlagda brottsmisstankar mot unga minskat (-9 %), medan antalet brottsmisstankar mot vuxna har ökat (+12 %).

Ålder och beslut på brottsmisstanken

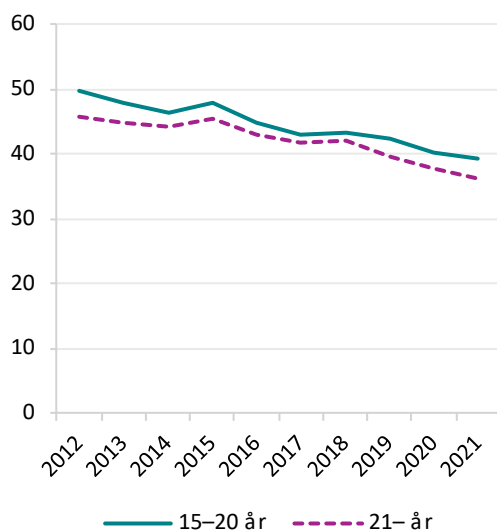
Ett lagföringsbeslut fattades i något högre utsträckning för de handlagda brottsmisstankarna mot unga, 39 procent, än för brottsmisstankarna mot vuxna, 36 procent. Däremot förundersökningsbegränsades brottsmisstankarna mot vuxna i 14 procent av fallen, medan motsvarande andel var 9 procent för brottsmisstankarna mot unga. Övriga beslut fattades för en ungefär lika stor andel av brottsmisstankarna i båda åldersgrupperna.

Tabell 42. Fördelning av beslut på handlagda brottsmisstankar efter ålder och kön, 2021

	Samtliga 15–20 år	Samtliga 21 år och äldre	Kvinnor 15–20 år	Kvinnor 21 år och äldre	Män 15– 20 år	Män 21 år och äldre
<i>Lagföringsbeslut</i>	40	38	40	35	40	39
<i>FU-begränsning</i>	8	13	8	12	8	13
<i>Övriga beslut</i>	51	49	51	53	52	48

Jämfört med 2020 har lagföringsandelen för brottsmisstankar mot unga minskat med 1 procentenhet och mot vuxna personer med 2 procentenheter. Även jämfört med 2012 har andelen minskat för båda åldersgrupperna, med 10 procentenheter för brottsmisstankar mot unga och med 13 procentenheter mot vuxna.

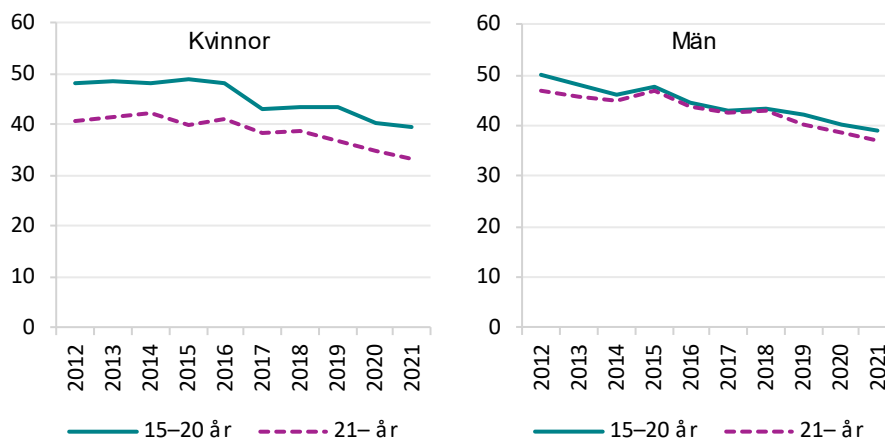
Figur 41. Andel brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut efter den misstänkta personens ålder, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Kön och andel lagföringsbeslut

Vad gäller kvinnor och flickor finns vissa skillnader beroende på ålder, och det fattades generellt en större andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar mot unga kvinnor än mot vuxna kvinnor under hela perioden (2012–2021). År 2021 var andelen 40 respektive 33 procent. För män och pojkar var skillnaden mellan åldersgrupperna betydligt mindre, och vissa år under perioden var andelarna lika stora i åldersgrupperna. Andelarna för brottsmisstankar mot unga män och mot vuxna män uppgick till 39 respektive 37 procent 2021. Jämfört med 2012 har andelen lagföringsbeslut minskat i samtliga åldersgrupper.

Figur 42. Andel brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut efter den misstänkta personens ålder, kvinnor och män, 2012–2021. Uppgifterna för åren 2013–2016 korrigerades 2018-06-14.

Tabell 43. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2021 efter den misstänkta personens ålder, och förändring mot föregående år i procentenheter, för kvinnor och män.

Ålder	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
15–20 år	40	-1	39	-1
21 år och äldre	33	-2	37	-2

Ålder och brottskategori

Av de handlagda brottsmisstankarna mot unga avsåg de största andelarna 2021 narkotikabrott (30 %) och brott mot person (24 %). Även stöld- och tillgreppsbrott utgjorde en stor andel (12 %). Mindre vanliga var handlagda brottsmisstankar om trafikbrott (9 %), bedrägeribrott (8 %) och skadegörelsebrott (3 %).

För brottsmisstankar mot vuxna var andelarna störst för brott mot person och narkotikabrott, med 25 respektive 18 procent av de handlagda brottsmisstankarna. Stöld- och tillgreppsbrott, trafikbrott och bedrägeribrott utgjorde 9–10 procent av de handlagda brottsmisstankarna. Den minsta andelen handlagda brottsmisstankar mot vuxna var inom brottskategorin skadegörelsebrott (2 %).

Brottskategorier där andelarna handlagda brottsmisstankar mot unga var större än för vuxna var: narkotikabrott, stöld- och tillgreppsbrott och

skadegörelsebrott. Brott mot person, trafikbrott och bedrägeribrott utgjorde mindre andelar av de handlagda brottsmisstankarna mot unga än mot vuxna.

Brottsmisstankarna mot män och pojkar 2021 följde i stort samma fördelning efter ålder och brottskategori som den för samtliga personer. Även de handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor och flickor följde ett liknande mönster. Brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott skiljde sig däremot åt från fördelningen för samtliga, för bland handlagda brottsmisstankar mot kvinnor var andelen brottsmisstankar mot unga (20 %) nästan dubbelt så stor som den för vuxna (11 %).

Tabell 44. Procentuell fördelning av handlagda brottsmisstankar per brottskategori efter kön och ålder, 2021.

	Samtliga 15–20 år	Samtliga 21 år och äldre	Kvinnor 15–20 år	Kvinnor 21 år och äldre	Män 15– 20 år	Män 21 år och äldre
<i>Brott mot person</i>	24	25	23	22	24	25
<i>Stöld- och tillgreppsbrott</i>	12	10	20	11	10	9
<i>Bedrägeri</i>	8	9	10	13	8	8
<i>Skadegörelse</i>	3	2	3	2	3	2
<i>Trafikbrott</i>	9	10	6	5	9	11
<i>Narkotikabrott</i>	30	18	22	12	32	19

Regionala resultat

Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten indelad i sju polisregioner i stället för som tidigare 21 länsmyndigheter. Det innebär att statistiken över handlagda brottsmisstankar från och med 2015 utgår från polisregionerna. För mer information, se avsnittet Regional fördelning i kapitlet Beskrivning av statistiken.

År 2021 handlades 25 procent av hela landets brottsmisstankar i region Stockholm, och det är den region där flest brottsmisstankar handlades under året. Andra regioner där många brottsmisstankar handlades var Syd och Väst. Mindre andelar handlades i regionerna Öst, Mitt, Nord och Bergslagen. Fördelningen av brottsmisstankar gällande kvinnor och män var i stort densamma i samtliga regioner.

Observera att antalet handlagda brottsmisstankar i de olika regionerna påverkas av olika faktorer som kan variera mellan regionerna, till exempel urbaniseringsgrad, trafikflöden och knutpunkter för kommunikation, vilket påverkar inflödet av anmälda brott och den typ av brottsmisstankar som

handläggs i de olika regionerna. Vidare kan en region ha funktioner med ett nationellt upptagningsområde, vilket innebär att regionen till viss del även handlägger misstankar om brott som begåtts i andra regioner.

Tabell 45. Antal handlagda brottsmisstankar efter handläggande region, 2021.

Region	Samtliga	Procent	Kvinnor	Procent	Män	Procent
Hela landet	584 118	100	116 647	100	466 779	100
Region Nord	49 000	8	10 330	9	38 554	8
Region Mitt	63 514	11	14 246	12	49 243	11
Region Stockholm	144 680	25	26 551	23	117 921	25
Region Öst	66 130	11	13 193	11	52 867	11
Region Väst	100 907	17	20 075	17	80 726	17
Region Syd	110 931	19	21 829	19	88 954	19
Region Bergslagen	48 956	8	10 423	9	38 514	8

Typ av beslut i regionerna

Andelen handlagda brottsmisstankar som ledde till ett lagföringsbeslut 2021 var störst i region Väst (41 %) och minst i region Stockholm (33 %).

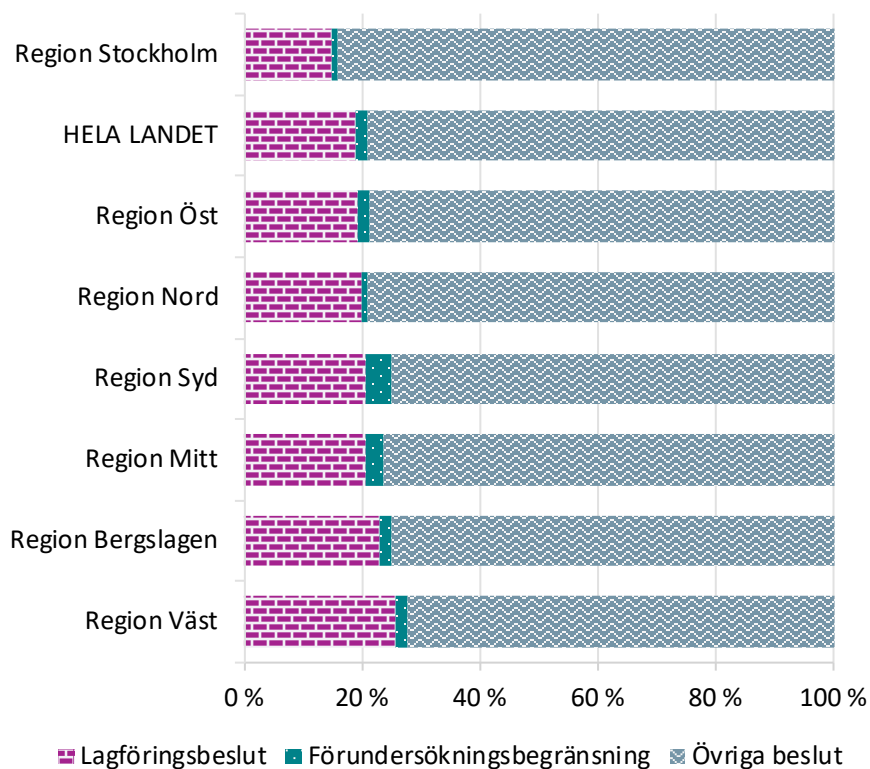
Andelen lagföringsbeslut har minskat i alla regioner. Till följd av en temporär rutin⁹ omfattar inte statistiken en sammanhållen brottsmisstanke som motsvarar cirka 1 670 brottsmisstankar i region Väst. Om hänsyn tas till ärendet skulle andelen brottsmisstankar som resulterat i ett lagföringsbeslut i region Väst uppgå till 42 procent. Utöver detta finns ytterligare tre sammanhållna ärenden som inte redovisas i statistiken till följd av denna rutin, men dessa ärenden påverkar inte andelen lagföringsbeslut av totalen i respektive region.

Andelen beslut om förundersökningsbegränsning låg på en relativt jämn nivå i regionerna, 11–15 procent. Jämfört med 2020 ökade andelen beslut om förundersökningsbegränsning i alla regioner med 1–3 procentenheter.

Andelen brottsmisstankar som handlagts med ett övrigt beslut ökade i region Stockholm och Öst. I region Nord, Mitt, Väst och Bergslagen minskade andelen med 1–2 procentenheter jämfört med 2020, medan den var oförändrad i region Syd.

⁹ Rutinen innebär att ärenden med ett stort antal brott kan hanteras sammanhållet av rättsväsendet, genom att endast ett brott registreras, i stället för vart och ett av brotten. För mer information, se kapitlet Beskrivning av statistiken, avsnittet Jämförbarhet över tid.

Figur 43. Fördelning av olika handläggningsbeslut efter region, 2021.

Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori

Nedan redovisas andelen brottsmisstankar som resulterade i ett lagföringsbeslut 2021 i respektive region, totalt och indelat efter olika brottskategorier. Observera att andelen för mindre regioner och mindre kategorier av brott kan variera från år till år. Andelen kan också påverkas av om vissa typer av ärenden handläggs i specifika regioner. Ovanligt stora ärenden med många brottsmisstankar kan också påverka andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut under specifika år, både uppåt och neråt, beroende på utfall. För mer information om kända stora ärenden, se Jämförbarhet över tid i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Region Bergslagen och Väst hade störst andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar om brott mot person 2021 (28 respektive 26 %), medan region Stockholm hade lägst andel med 16 procent. I de övriga regionerna var andelen lagföringsbeslut för brott mot person 20–21 procent. Jämfört med 2020 hade andelen lagföringsbeslut för brott mot person ökat i de flesta

regioner. I region Väst var andelen oförändrad och i region Stockholm hade den minskat.

Region Väst hade också störst andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott (54 %), vilket var en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2020. Region Nord och Mitt hade de lägsta andelarna lagföringsbeslut med 39 procent vardera. I region Nord hade andelen ökat med 4 procentenheter, medan den i region Mitt hade minskat med 3 procentenheter jämfört med 2020. I region Stockholm och Öst hade andelarna minskat med respektive 1 procentenhet, medan de i region Syd och Bergslagen hade ökat med 2 procentenheter.

Andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar om bedrägeribrott var störst i region Nord (30 %), och jämfört med 2020 hade andelen ökat med 2 procentenheter. Region Syd hade lägst andel (18 %), och den var 4 procentenheter lägre än 2020. Andelen lagföringsbeslut minskade i övriga regioner. I regionerna Väst, Bergslagen och Mitt var minskningarna förhållandevis stora, 13, 11 respektive 9 procentenheter. Till följd av den temporära rutinen omfattar statistiken inte en sammanhållen brottsmisstanke om bedrägeribrott som motsvarar cirka 230 brottsmisstankar i region Mitt.¹⁰ Om hänsyn tas till dessa brottsmisstankar skulle andelen lagföringsbeslut i region Mitt uppgå till 26 procent (23 % redovisat i statistiken).

Region Syd var den region som hade störst andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar om skadegörelse (41 %), vilket var en ökning med 15 procentenheter jämfört med 2020. Andelen brottsmisstankar som resulterade i ett lagföringsbeslut var lägst i region Mitt och Stockholm med 27 procent, och i båda regionerna ökade andelen lagföringsbeslut med 4 respektive 1 procentenhet jämfört med 2020. Även i region Bergslagen och Nord ökade andelarna, med 6 och 1 procentenhet.

Andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om trafikbrott var högst i region Väst och Syd med 69 procent vardera och lägst i region Mitt (63 %). Jämfört med 2020 hade andelen minskat i alla regioner med 1–3 procentenheter.

Andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om narkotikabrott var högst i region Väst med 50 procent. I övriga regioner var andelen 40–46 procent.

---

¹⁰ Rutinen innebär att ärenden med ett stort antal brott kan hanteras sammanhållet av rättsväsendet, genom att endast ett brott registreras, i stället för vart och ett av brotten. För mer information, se kapitlet Beskrivning av statistiken, avsnittet Jämförbarhet över tid.

Jämfört med 2020 har andelen minskat i alla regioner med 2–4 procentenheter.

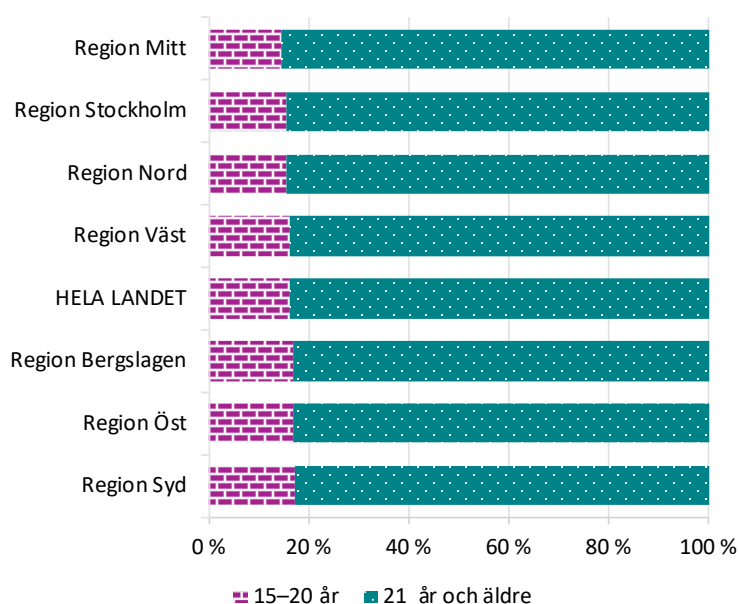
Tabell 46. Andel brottsmisstankar i olika brottskategorier som handlagts med ett lagföringsbeslut i de olika regionerna 2021 och utveckling i procentenheter sedan 2020.

Brottskategori	Landet %	Landet utv.	Nord %	Nord utv.	Mitt %	Mitt utv.	Stock-holm %	Stock-holm utv.	Öst %	Öst utv.	Väst %	Väst utv.	Syd %	Syd utv.	Bergs-lagen %	Bergs-lagen utv.
Samtliga brott	37	-2	36	-1	36	-1	33	-2	36	-2	41	-2	36	-1	39	-1
Brott mot person	21	+1	21	+3	21	+1	16	-1	20	+1	26	±0	20	+2	28	+5
Stöld- och tillgreppsbrott	46	+1	39	+4	39	-3	47	-1	42	-1	54	-13	45	+2	40	+2
Bedrägeri	23	-6	30	+2	23	-9	21	-4	28	-6	24	±0	18	-4	28	-11
Skadegörelse	29	+2	31	+1	27	+4	27	+1	29	±0	33	-1	41	+15	33	+6
Trafikbrott	66	-1	66	-3	63	-1	65	-1	64	-1	69	-4	69	+1	65	-1
Narkotikabrott	44	-3	40	-3	46	-2	45	-3	41	-4	50	±0	43	-3	42	-2

Andel unga och vuxna i regionerna

Variationerna mellan regionerna vad gäller andelen handlagda brottsmisstankar mot unga var små. Högst var andelen i region Syd, Öst och Bergslagen med 17 procent. Lägst var andelen unga i region Mitt med 14 procent, och i övriga regioner var andelen unga 16 procent.

Figur 44. Fördelning av de handlagda brottsmisstankarna gällande unga (15–20 år) och vuxna (21– år) i de olika regionerna, 2021.

Beskrivning av statistiken

Från och med 2017 redovisas ny statistik över handlagda brottsmisstankar. Den nya statistiken är en revidering av den tidigare statistiken över brottsdeltaganden som ingick i statistiken över misstänkta personer. Revideringen utgör ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken. För en beskrivning av likheter och skillnader mellan den tidigare och den nya statistiken, se bilagan Ny statistik över handlagda brottsmisstankar i Kvalitetsdeklarationen för handlagda brottsmisstankar. Nedan följer en kortfattad beskrivning av statistiken. För en mer utförlig beskrivning, se statistikens kvalitetsdeklaration.

Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att redovisa nivån och strukturen för handlagda brottsmisstankar över tid, liksom mått på de handlagda brottsmisstankar som lett till lagföring. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under referensperioden.

Det primära ändamålet med statistiken är att tillhandahålla en övergripande bild av handläggningen av brottsmisstankarna inom rättsväsendet, som kan användas för insyn i, granskning av och uppföljning av de brottsutredande myndigheternas verksamheter samt som underlag för utredningsverksamhet och forskning.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas de brottsmisstankar som handlagts av polis, åklagare eller annan utredande myndighet under referensåret. Att en brottsmisstanke har handlagts innebär att polis eller åklagare har fattat ett beslut på brottsmisstanken som innebär att handläggningen avslutats. Besluten kan indelas i tre övergripande kategorier (se nedan).

Brottsmisstankar redovisas i statistiken när misstankegraden är skäligen misstänkt eller högre. Brottsmisstankar som rör icke straffmyndiga personer (under 15 år) redovisas dock inte i statistiken.

Statistiska mått

I statistiken över handlagda brottsmisstankar används *antal* och *andel* som mått.

Variabler

Statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas efter följande variabler:

- **Ålder:** Den misstänkta personens ålder vid brottstidpunkten.

- **Kön:** Den misstänkta personens juridiska kön.
- **Brottstyp:** Den typ av brott som brottsmisstanken avser.
- **Beslutstyp:** Den typ av beslut som fattats på brottsmisstanken.
- **Region:** Den region där den myndighet finns som fattat beslutet som avslutar handläggningen av brottsmisstanken. Indelningen följer Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens regionala indelning.

Kategorisering av brott

Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de anmälda brotten, handlagda brotten och misstänkta personerna. Kategoriseringen utgår från olika brottskoder (se avsnittet Kategorisering av brott i statistikrapporten Anmälda brott).

Kategorisering av beslut på brottsmisstankar

De handlagda brottsmisstankarna kategoriseras efter vilken typ av beslut som fattats. Brottsmisstankarna redovisas i tre kategorier: brottsmisstankar med lagföringsbeslut, förundersökningsbegränsade brottsmisstankar och övriga handlagda brottsmisstankar.

- **Brottsmisstankar med lagföringsbeslut** är brottsmisstankar där åklagare fattat beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning.
- **Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar** är handlagda brottsmisstankar där beslut har fattats om att begränsa brottsutredningen till de mest väsentliga delarna. Förundersökningsbegränsning innebär att någon förundersökning för brottsmisstanken inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned. Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas om åklagare, eller i vissa fall polis, bedömer att det inte skulle få någon eller bara liten betydelse för straffet. Syftet med att förundersökningsbegränsa är att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.
- **Övriga handlagda brottsmisstankar** avser brottsmisstankar där beslut fattats som avslutar handläggningen av en brottsmisstanke, men som inte är ett lagföringsbeslut eller beslut om förundersökningsbegränsning. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att gärningen inte faller under allmänt åtal, för att gärningspersonen är avliden eller för att det inte går att bevisa att den misstänkte gjort sig skyldig till brott.

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i en övrigt-kategori, beror på att en mer detaljerad indelning av dessa beslut inte kan göras med tillräcklig kvalitet. Skälet till detta är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar odefinierade beslut (så kallade övrigt/annat-koder), som inte kan specificeras i statistiken. Tidigare

studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultatet av de enskilda beslutskoderna riskerar att bli missvisande till både nivå och fördelning. Detta innebär tolkningssvårigheter, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt, när utvecklingen över tid studeras eller regioner jämförs.

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas för hela landet och per region. Redovisningen efter region är baserad på de utredande myndigheternas geografiska indelning, som infördes den 1 januari 2015 i samband med polisens nya organisation. Omorganisationen innebar att de tidigare 21 länspolismyndigheterna slogs ihop till en polismyndighet, indelad i sju regioner. Åklagarmyndigheten anpassade samtidigt sin organisation till motsvarande områden. I figur 50 redovisas de nya regionerna, de län som ingår i respektive region och medelfolkmängden för straffmyndiga personer i regionerna.

Figur 45. Karta över Sverige som visar polisregionernas geografiska indelning.

Tabell 47. Regionindelning från och med 2015, med de län som ingår i respektive region, samt befolkningsmängden 2021.

Region	Län	Befolkningsmängd 2021
Region Nord	Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands	899 000
Region Mitt	Gävleborgs, Uppsala, Västmanlands	953 000
Region Stockholm	Stockholms, Gotlands	2 450 000
Region Öst	Jönköpings, Södermanlands, Östergötlands	1 130 000
Region Väst	Hallands, Västra Götaland	2 070 000
Region Syd	Kalmars, Blekinge, Kronobergs, Skåne	2 000 000
Region Bergslagen	Dalarnas, Värmland, Örebro	876 000

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i det lokala ärendehanteringssystemet (RAR/PUST) och samlas sedan centralt. Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om brottsmisstankar i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras direkt till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas separat till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik. Bland annat sker validering mot XML-scheman redan vid inläsning av materialet i Brås databas. Vidare genomförs en rad olika kontroller av de elektroniskt överförda transaktionerna. Bland annat kontrolleras att informationen är angiven med rätt format och att innehållet i övrigt är giltigt enligt gemensamma informationsstrukturer inom rättsväsendet och i övrigt är rimligt. Vidare kontrolleras att objekten logiskt följer verksamhetsflödena och att relationerna dem emellan är korrekta. Därutöver görs antalskontroller av transaktionerna för att upptäcka om transaktioner saknas. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna, och kontrollprogrammet körs om tills alla fel i materialet har rättats till. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av att statistiken överensstämmer och är rimlig efter att statistiktabellerna har framställts.

Jämförbarhet över tid

Vid tolkning av utvecklingen måste hänsyn tas till att antalet gärningspersoner som anträffas och identifieras av polisen och andra brottsutredande myndigheter kan förändras över tid, och därmed också antalet brottsmisstankar. Möjligheten att identifiera och knyta en gärningsperson till brottet varierar, bland annat beroende på brottstypen och på de brottsutredande myndigheternas prioriteringar.

Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år, vilket är viktigt att känna till vid jämförelser över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. Nedan följer kända fall av stora ärenden och tekniska förändringar som är bra att känna till vid tolkningen av statistiken över handlagda brottsmisstankar.

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brottsmisstankar kan ge upphov till märkbara förändringar mellan olika år i statistiken över handlagda brottsmisstankar, i synnerhet när det gäller brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet kring huruvida en förändring är generell eller inte. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkningen av statistiken. Med stora avses här generellt sett ärenden som omfattar minst 100 brottsmisstankar av samma brottstyp och samma beslut som avslutar handläggningen.

Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brottsmisstankarna har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brottsmisstankar som ingår i samma ärende registreras under två eller flera ärendenummer, så att brottsmisstankarna sammantaget uppnår gränsen för ett stort ärende men inte var för sig.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats under de senaste två åren, i kronologiskt fallande ordning. Identifierade stora ärenden för tidigare år finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen om statistiken över handlagda brottsmisstankar, www.bra.se.

Tabell 48. Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2021.

Antal ärenden	Brottstyp (Kategori)	Region	Beslutstyp	Ärendets effekt på lagföringsprocenten	Påverkar resultat för brottstyp/brottskategori i landet	Påverkar resultat för brottstyp/brottskategori i regionen
1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Region Bergslagen	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja
1	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Region Bergslagen	Lagföringsbeslut	Ökande	Nej/Nej	Ej aktuellt/Ja
1	Bidragsbrott mot Försäkringskassan (Bidragsbrottslagen)	Region Bergslagen	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja

Antal ärenden	Brottstyp (Kategori)	Region	Beslutstyp	Ärendets effekt på lagföringsprocenten	Påverkar resultat för brottstyp/brottskategori i landet	Påverkar resultat för brottstyp/brottskategori i regionen
1	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Region Mitt	Lagföringsbeslut	Ökande	Ja/Ja	Ej aktuellt/Ja
1	Dataintrång genom olovlig registerslagning (4 kap. BrB)	Region Mitt	Övrigt beslut	Ökande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja
1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Region Nord	Lagföringsbeslut	Minskande	Nej/Nej	Ej aktuellt/Ja
1	Trolöshet mot huvudman (10 kap. BrB)	Region Nord	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Ja	Ej aktuellt/Ja
1	Utpressning (9 kap. BrB)	Region Stockholm	Övrigt beslut	Nej	Ja/Nej	Ej aktuellt/Nej
1	Överträdelse av kontaktförbud, mot kvinna 18 år eller äldre, är eller har varit närstående genom parrelation, (Lagen om kontaktförbud)	Region Stockholm	Övrigt beslut	Nej	Ja/Ja	Ej aktuellt/Nej
3	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Region Stockholm	Lagföringsbeslut, Övrigt beslut	Ökande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja
2	Bidragsbrott mot Försäkringskassan (Bidragsbrottslagen)	Region Stockholm	Lagföringsbeslut	Ökande	Nej/Nej	Ej aktuellt/Ja
2	Dataintrång (4 kap. BrB)	Region Syd	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja
3	Övrigt bedrägeri, ej internationell anknytning, mot äldre/funktionsnedsatt (9 kap. BrB)	Region Syd	Lagföringsbeslut, Övrigt beslut	Minskande	Ja/Nej	Ja/Nej
1	Behörighetsmissbruk (10 kap. BrB)	Region Syd	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Ja	Ej aktuellt/Ja
1	Ofredande, mot kvinna 18 år eller äldre, är eller har varit närstående genom parrelation (4 kap. BrB)	Region Syd	Övrigt beslut	Nej	Nej/Nej	Ej aktuellt/Nej
4	Bidragsbrott mot Försäkringskassan (Bidragsbrottslagen)	Region Väst	Övrigt beslut	Minskande	Ja/Ja	Ej aktuellt/Ja
1	Utnyttjande av barn för sexuell posering inkl grov. (6 kap. BrB)	Region Öst	Övrigt beslut	Ökande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja
2	Kortbedrägeri, med fysiskt kort, ej internationell anknytning, ej mot äldre/funktionsnedsatt (9 kap BrB)	Region Öst	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Ja	Ej aktuellt/Ja
1	Övrigt bedrägeri, ej internationell anknytning, mot äldre/funktionsnedsatt (9 kap. BrB)	Region Öst	Lagföringsbeslut	Minskande	Ja/Nej	Ej aktuellt/Ja

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika metodförändringar och systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 2012, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över handlagda brottsmisstankar. Förändringarna bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i kronologisk fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är

skrivna så att de kan läsas fristående, oberoende av varandra. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket.

Förändringar som inträffade före 2012 finns dokumenterade i

Kvalitetsdeklarationen över statistiken om handlagda brottsmisstankar.

- Under första kvartalet av 2021 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin påverkade samhället under resten av kalenderåret 2021. I olika skeden under året innebar pandemin att regler och rekommendationer om social distansering infördes, vilket ledde till minskad rörelse och aktivitet i samhället. Pandemin påverkade även de brottsutredande myndigheternas verksamhet. Inom Polisen ställdes bland annat utbildningar in och trycket på viss verksamhet, exempelvis kommenderingar till fotbollsmatcher och andra evenemang, minskade. Det frigjorde resurser som tillfälligt styrdes om till yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg och till att utreda brott. Ett minskat resande medförde att resurser från polisens gränskontrollverksamhet tillfälligt styrdes om till att utreda bedrägeribrott och brott i nära relationer. Även inom Åklagarmyndigheten ställdes utbildningar in, och huvudförhandlingar i domstolar sköts fram, vilket bidrog till att åklagare i högre utsträckning arbetade med att utreda äldre ärenden. De tillfälliga omfördelningarna av resurser till utredningsverksamheterna, till följd av pandemin, har troligtvis bidragit till ett ökat antal misstänkta personer och misstänkta personer med lagföringsbeslut. Det gäller ökningarna inom kategorierna brott mot person, stöldbrott, bedrägeribrott, skadegörelser och narkotikabrott, under 2021. Pandemin innebar även att polisen kraftigt minskade de generella nykterhetskontrollerna, med hänsyn till risken för smittspridning vid utandningstester, och i huvudsak gjordes kontroller endast i de fall där det redan fanns en misstanke om att föraren körde berusad. Det har påverkat antalet personer som är misstänkta för rattfylleribrott under påverkan av alkohol, som minskade 2021.
- I februari 2021 driftsatte polisen JIF (juridisk informationsförsörjning). JIF infördes i polisens ärendehanteringssystem Durtvå. JIF har tagits fram inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet med projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Syftet med RIF är att genom en digitalt sammanlänkad rättskedja bland annat öka både effektiviteten och kvaliteten. I det arbetet är ett gemensamt system för den juridiska informationen en viktig del i kommunikationen mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och övriga rättsvårdande myndigheter. Införandet av JIF i Durtvå föranledde ett nytt gränssnitt för registreringen av brott och innebär till viss del ett ändrat arbetssätt för användarna av Durtvå. Bland annat ska både lagrum och brottskod uppges för alla brott som läggs in i anmälningar och ärenden, medan polisen tidigare endast har angett brottskod. Det ändrade arbetssättet skulle kunna påverka registreringen av brott och i förlängningen statistiken över handlagda brott, och bör därför beaktas vid jämförelser som sträcker sig över tidpunkten för införandet. Brå har i interna analyser

identifierat en förändrad registreringsätt gällande brottkoder för relationstyper för misshandel av bekant i samband med införandet, som påverkat nivåerna och jämförbarheten över tid för just dessa brottstyper i statistiken. För att få mer kunskap planerar Brå för en djupare kvalitetsstudie av dessa brottkoder under 2022.

- År 2020 infördes nya definitioner av olika relationer vid brott mot person. Förändringen genomfördes för att uppfylla krav på uppgifter i den internationella såväl som den nationella statistikrapporteringen. Vid sidan av relationstypen obekant, infördes tre nya relationsindelningar:
- Är eller har varit närstående genom parrelation. Relation genom äktenskap, sambo, särbo eller flickvän/pojkvän.
- Är eller har varit närstående genom släktskap/familj. Relation genom blodsband, adoption eller annat släktskap, exempelvis genom släktings parrelation.
- Är eller har varit bekanta genom annan slags relation. Annan relation än närstående genom parrelation eller släktskap/familj.
- Införandet av de nya relationsindelningarna innebär att statistiken över misshandel i nära relation från och med redovisningsåret 2020 inte är jämförbar med tidigare år.
- År 2020 implementerades en temporär lösning för hantering av stora ärenden, som innebär att verksamheten får hantera stora antal brottsmisstankar sammanhållet, genom att registrera endast en brottsmisstanke, försedd med en antalssiffra. Den temporära lösningen bygger på de situationer där verksamheten inte har något behov av att särredovisa brottsmisstankarna, till exempel i fall av likartad brottslighet. Bakgrunden till hanteringen är tekniska begränsningar i verksamhetsstödsystemen och hög arbetsbelastning vid omfattande registrering av information till följd av stora ärenden.
- Brå blir informerad om när lösningen tillämpas, och skattar effekterna av sammanhållningen på nivå och utveckling i statistiken, för att kunna tillgodose statistikanvändarnas behov av att tolka nivå och utveckling på ett adekvat sätt.
- År 2018 infördes Snabbare lagföring i ett par polisområden i Stockholmsregionen, och 2021 utvidgades det. Snabbare lagföring är en ny arbetsmetod med syfte att effektivisera handläggningen. De brott som omfattas av metoden är av enklare beskaffenhet med högst tre års fängelse, till exempel narkotikabrott, stöld och rattfylleri. Arbetsmetoden innebär att en polispatrull gör klart utredningen direkt när de ingripit mot en misstänkt person. Det leder till att den misstänkte personen redan på plats får böter eller en tid för huvudförhandling i tingsrätten. Snabbare lagföring syftar till att fler brott kan lagföras på kortare tid och till att tid kan frigöras till mer omfattande utredningar och annan verksamhet. Arbetsmetoden innebär också att enskilda brott i större utsträckning genererar ett eget ärende, i stället för att slås ihop med andra brott och utredningar, i och med den skyndsamma handläggningen.

- I och med revideringen av statistiken presenteras resultaten för de handlagda brottsmisstankarna i den textade sammanfattningen genomgående indelade efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i Brås handlingsplan för jämställdhetsintegrering, där ett övergripande effektmål är att kunna ge målgrupperna en mer fullödig statistisk bild där skillnader och likheter beträffande delaktighet och utsatthet för brott mellan könen tydliggörs.
- År 2017 lanserades reviderad statistik över handlagda brottsmisstankar. Statistiken är årlig och finns framtagen från och med 2007, se bilagan Ny statistik över handlagda brottsmisstankar i Kvalitetsdeklarationen för handlagda brottsmisstankar.
- I samband med produktionen av den slutliga statistiken 2017 identifierades ett tekniskt fel som bedömdes ha påverkan på tidigare publicerad statistik över handlagda brottsmisstankar för 2013–2016. Felet har åtgärdats och ny korrigerad statistik över handlagda brottsmisstankar för de aktuella åren publicerades samtidigt med publiceringen av 2017 års statistik. I sak innebär felet att statistiken över handlagda brottsmisstankar har varit behäftad med ett bortfall. Totalt sett handlar det om ett mycket litet bortfall, omkring 0,0–0,8 procent av samtliga handlagda brottsmisstankar, och det bedöms överlag inte ha påverkat den redovisade utvecklingen av de handlagda brottsmisstankarna över tid. Bortfallet kan dock ha en något större betydelse sett till vissa enskilda brotts- och beslutstyper eller på regional nivå. För att ge möjligheter att bedöma hur det har påverkat statistiken har Brå tagit fram en särskild rapport som beskriver bortfallets storlek och karaktär samt påverkan på statistiken avseende olika brotts- och beslutstyper med mera. I denna rapport redovisas skillnader mellan tidigare publicerad och nu korrigerad statistik för samtliga tre berörda produkter och år, se Korrigering av statistik 2013–2016.
- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som är indelad i sju polisregioner. Regionerna ersätter de tidigare 21 länsopolismyndigheterna. Från och med 2015 redovisas statistiken uppdelad på de sju regionerna i stället för på län.
- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott och brottsmisstankar registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning.
- Den 1 januari 2013 fick polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Det var tidigare enbart förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utrednings-

resurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. Förändringarna har medfört ett ökat antal förundersökningsbegränsade brottsmisstankar, och under dessa år har även andelen förundersökningsbegränsade brottsmisstankar av samtliga brottsmisstankar ökat. För en fördjupad analys, se Brås rapport Utvecklingen av förundersökningsbegränsning 2006–2014 (2015:17).

- I slutet av 2012 (RAR) och våren 2013 (Pust) infördes en ny beslutsstruktur i polisens ärendehanteringssystem. Den nya beslutsstrukturen erbjuder möjligheten att ange mer detaljerad information om skäl och motivering för utrednings- och lagföringsbeslut. Förändringen har haft en viss inverkan på statistiken över handlagda brottsmisstankar, framför allt i de fall där besluten har fattats av polisen. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförelser av nivåerna före och efter införandet av den nya beslutsstrukturen.
- I februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning inom polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att avhjälpa dessa brister. Större systemskiften, såsom införandet av Pust, är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetsätt. Bedömningen är att systemskiftet endast har medfört mindre effekter på statistiken. En generell rekommendation är dock att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som har hanterats i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper har fortsatt hanterats i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).
- För att säkerställa att samtlig relevant information om redovisningsperioden inkommit görs uttaget av den slutliga statistiken normalt två månader efter årsskiftet. För den slutliga statistiken för 2012 kortades perioden ner till en månad. Orsaken var att polisen i februari 2013 införde anpassningar av sina ärendehanteringssystem (RAR och Pust) mot bakgrund av den utveckling som då skedde inom RIF (se även nedan), och det var då inte möjligt att utföra de tester som är nödvändiga för att säkerställa kvaliteten på informationsöverföringarna före publiceringen av den slutliga statistiken för 2012. Effekten av den kortare uppföljningsperioden på den slutliga statistiken beräknas vara ytterst marginell.
- År 2012 genomförde både Åklagarmyndigheten och polisen anpassningar av sina ärendehanteringssystem för att uppfylla de krav som ställs inom det myndighetsgemensamma projektet RIF. Åklagarmyndigheten driftsatte sitt anpassade system i december, medan polisen successivt införde förändringarna hos de 21 polismyndigheterna under perioden september–

december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra enskilda brott och brottsmisstankar samt en smidigare hantering av dessa hos Åklagarmyndigheten och polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges vid registreringen av brott och brottsmisstankar har standardiserats.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1028